

**AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE
FILMOVÁ A TELEVIZNÍ FAKULTA**

Bakalářské studium
Katedra produkce

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**DISTRIBUCE FILMŮ FESTIVALU JEDEN SVĚT SE
ZAMĚŘENÍM NA VOD PLATFORMU „PROMÍTEJ I TY!“**

Daniel Vondra

Vedoucí práce: Mgr. Alexandra Hroncová

Oponent práce:

Datum obhajoby:

Přidělovaný akademický titul: BcA.

Praha, 2018

**ACADEMY OF PERFORMING ARTS IN PRAGUE
FILM AND TV SCHOOL**

Bachelor's degree programme
Producing department

BACHELOR'S WORK

**DISTRIBUTION OF ONE WORLD'S FESTIVAL FILMS WITH
SPECIAL FOCUS ON VOD PLATFORM „PROMÍTEJ I TY!“**

Daniel Vondra

Head consultant: Mgr. Alexandra Hroncová

Opponent of the work:

Day of the exam:

Awarded university degree: BcA.

Prague, 2018

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

Distribuce filmů festivalu Jeden svět se zaměřením na VOD platformu „Promítej i ty!“

vypracoval samostatně pod odborným vedením vedoucího práce a s použitím uvedené literatury a pramenů.

Praha, dne 24.8. 2018

Podpis diplomanta

Upozornění

Využití a společenské uplatnění výsledků diplomové práce, nebo jakékoliv nakládání s nimi je možné pouze na základě licenční smlouvy tj. souhlasu autora a **AMU v Praze**.

Poděkování

Rád bych poděkoval Mgr. Alexandře Hroncové za její cenné rady i trpělivost při vedení práce. Také bych rád poděkoval všem organizátorům Jednoho světa, zejména Ondřeji Kamenickému, Lence Lovicarové a Michaele Weingartové, kteří odpovídali na moji záplavu dotazů nezbytnou pro dokončení této práce. V neposlední řadě bych také rád poděkoval své přítelkyni, MUDr. Kristíně za to, že si mě nakonec nemusela odvézt na své psychiatrické oddělení.

Abstrakt

Bakalářská práce analyzuje současnou formu distribuce filmů festivalu Jeden svět. První část popisuje historii festivalu, objasňuje pojem „lidskoprávní“ film a uvádí Jeden svět do kontextu mezinárodních filmových festivalů. Druhá část zaměřená na distribuci pojednává o čtyřech formách šíření filmů skrze pražskou část festivalu, Jeden svět v regionech, Jeden svět na školách a VOD platformu Promítej i ty!. Třetí část je zaměřena na návrh marketingové strategie, jejímž cílem by mělo být efektivnější využití potenciálu platformy Promítej i ty! pro cílové skupiny široká veřejnost, studenti a pedagogové. Práce vychází jak z oficiálních údajů o divácké návštěvnosti uveřejněných ve výročních zprávách festivalu, tak i z interních dat, která byla poskytnuta organizátory Jednoho světa výlučně k potřebám této bakalářské práce. Cílem je kromě popisu současného stavu distribuce poskytnout možnosti dalšího rozvoje, který by mohl obohatit odborníky na danou problematiku, organizátory Jednoho světa i samotného autora této práce.

Klíčová slova

Jeden svět

Distribuce

Promítej i ty!

VOD (video-on-demand)

Marketing

Abstract

The bachelor thesis analyzes actual form of distribution of the One World's festival films. The first part describes history of the festival, clarifies the concept of a „human rights“ film and integrates One World into the context of international film festivals. The second part focuses on the the distribution through 4 different ways: Prague's part of the festival, One World in the Regions, One World at Schools and VOD platform named Promítej i ty!. The third part creates the marketing strategy which's goal is to use the potential of the platform more effectively by general public, students and teachers. The sources of the thesis are the official numbers of the public attendance that are located in the Final reports of the festival, and also the internal datas that were provided by the organizers of One World only for the needs of this thesis. The goal is, except from the description of the actual state of distribution, to provide possibilities of future development which would enriche the experts in this field of studies, organizers of One World and also the author of this thesis.

Key words

One World

Distribution

Promítej i ty!

VOD (video-on-demand)

Marketing

Obsah

1. Úvod	1
2. Teze, cíle, metodologie a výchozí literatura	2
3. Jeden svět a filmové festivaly	6
3.1 Krátce o filmových festivalech	6
3.2 Jeden svět – historie a současnost	7
3.3 Jeden svět a lidská práva	9
3.4. Jeden svět – zařazení do kontextu filmových festivalů	11
4. Vztah filmových festivalů a distribuce	13
5. Distribuce filmů Jednoho světa	15
5.1. Pražská část festivalu Jeden svět	15
5.2 Jeden svět v regionech	16
5.3 Jeden svět na školách	19
5.4 Promítej i ty!	22
5.4.1 Geneze	22
5.4.2 Fungování platformy Promítej i ty!	27
5.4.3 Počet stažení	28
6. Promítej i ty! – návrh marketingové strategie	33
6.1 Marketingová kampaň pro veřejnost	33
6.2 Marketingová strategie pro pedagogy a žáky/studenty	37
7. Závěr	41
8. Seznam odborné literatury, použitých pramenů a citací	42
9. Přílohy	48

1. Úvod

Téma distribuce filmů festivalu Jeden svět¹ jsem si vybral proto, že jsem sám v minulých letech prošel několik dobrovolnicko-pracovních pozic právě na tomto festivalu a považuji ho za důležitou součást filmově-festivalového okruhu v České republice. Zároveň se jedná o projekt, který je mi blízký svou snahou poznávat cizí kultury, upozorňovat na problémy a – jakkoli to může znít pateticky - měnit současný svět k lepšímu díky rozšiřování povědomí o globálních problémech.

Osobně jsem pomáhal s organizací regionální odnože Jednoho světa v rodné Poličce, abych se při 20. ročníku festivalu zúčastnil i samotné dramaturgie jedné z tematických sekcí a zároveň fungoval jako průvodce pro pětičlennou porotu složenou z aktivistů z celého světa. To mi umožnilo poznat festival z několika různých úhlů a uvědomil jsem si, že nabyté zkušenosti mohu využít právě při psaní této bakalářské práce. V důsledku mě totiž nejvíc zajímá, jak jednotlivé filmy označované vesměs jako „lidskoprávní“ dostat k co největšímu počtu diváků a jak lze takového cíle dosáhnout. Z propojení těchto dvou prvků nakonec vykristalizovala právě tato práce, která má jednak důsledně popsat současnou formu distribuce filmů Jednoho světa, ale zároveň inspirovat samotné organizátory k zamyšlení nad tím, jak by se dala distribuční strategie pozměnit nebo vylepšit. Tento text tedy píši s cílem obohatit sám sebe, odborného čtenáře i členy týmu Jednoho světa. Jak jsem během několika let zjistil, jedná se o lidi, kteří mě svým entuziasmem a zapálením pro věc „nakazili“ natolik, že jsem při výběru tématu neváhal ani na chvíli.

¹ Oficiální název festivalu zní *Jeden svět – festival dokumentárních filmů o lidských právech*. Pro větší přehlednost se v textu pracuje se zkráceným názvem *Jeden svět*.

2. Teze, cíle, metodologie a výchozí literatura

Při tvorbě práce byla na začátku ustanovena z následující teze: *Distribuce filmů festivalu Jeden svět se vzhledem k diváckému potenciálu festivalu jeví jako nedostatečná a v budoucích letech by se dala vylepšit natolik, aby si jednotlivé dokumentární filmy našly širší diváckou skupinu.* Toho se nedá docílit bez analýzy fungování současného distribučního modelu Jednoho světa včetně počtu diváků u vybraných filmů, a to jak v rámci samotného festivalu konaném v Praze a desítkách regionálních měst, tak i v následné VOD² distribuci v rámci on-line platformy Promítej i ty!³

Pro získání potřebného kontextu je práce rozdělena do několika částí, které by měly poskytnout nezbytnou orientaci v tématu včetně historie festivalu Jeden svět a jeho zařazení do současného kontextu světových filmových festivalů. Vzhledem k vymezení festivalu je jedna z podkapitol věnována definici lidskoprávních filmů. Největší prostor je věnován samotné distribuci filmů, kde na jedné straně probíhá promítání vybraných snímků v rámci pražské části festivalu, jeho odnoží Jeden svět v regionech a Jeden svět na školách, a na straně druhé funguje VOD platforma Promítej i ty!, jejímž prostřednictvím dochází k bezplatné on-line distribuci vybraných filmů. Pro diváky v rámci České republiky se u většiny těchto lidskoprávních dokumentů jedná o jedinou možnost, jak tyto snímky zhlédnout legálně s českou jazykovou podporou.⁴ Prostor je věnován jak samotné genezi Promítej i ty!, tak i analýze dostupných dat a jejich vyhodnocení.

Rozboru VOD platformy Promítej i ty! je věnována největší část práce z toho důvodu, že filmy distribuuje zcela bezplatně a navíc je založena na sdíleném

² Jedná se o zkratku pojmu „video-on-demand“ neboli videoobsahu na vyžádání. O tomto pojmu šířeji píše Chuck Tryon ve své knize *On-demand culture: digital delivery and the future of movies*.

³ V textu je Promítej i ty! jednotně označováno jako platforma, aby došlo ke sjednocení názvů, což vychází z označení na oficiálních stránkách tohoto projektu. Více na <https://www.promitejity.cz/o-projektu/>

⁴ VOD distribuci dokumentárních filmů s českou jazykovou podporou se věnuje také portál DAFilms.cz, který funguje v rámci spolupráce 7 evropských festivalů dokumentárních filmů sdružených do Doc Alliance. Tento portál nicméně poskytuje svůj obsah až po zaplacení měsíčního předplatného, který v současné době činí 135 Kč a zde uváděné filmy jsou nejenom dokumentární, ale i hrané. Více na stránkách portálu <https://dafilms.cz>

komunitním charakteru. To znamená, že se vybrané filmy mohou legálně promítat na školách, v kinech, komunitních centrech nebo třeba pro skupinu známých doma v obývacím pokoji. Jedinou podmínkou je, že se za tato veřejná i neveřejná promítání nebude vybírat žádné vstupné. Tento příklad způsobu šíření filmového obsahu ukazuje na mimořádný potenciál této platformy a filmů na ní uvedených. V rámci ČR nefunguje jiný podobný projekt, v rámci něhož divák dostane nabídku stáhnout si film legálně zcela zdarma spolu výzvou rozšiřovat snímek dál k dalšímu potenciálnímu publiku.

Následující text se zabývá otázkou, zda je tento distribuční potenciál zcela naplněn. Cílem je na základě analýzy dat poskytnutých pořadatelí Jednoho světa zhodnotit fungování platformy Promítej i ty! a navrhnout distribuční a marketingovou strategii, díky které by filmy zde umístěné mohly zasáhnou širší skupinu diváků než dosud.

Z metodologického hlediska je tato práce především kvantitativní studií, která pracuje s daty ohledně návštěvnosti a fungování festivalu Jeden svět v letech 2013 – 2017. Tato data získaná z několika různých zdrojů analyzuji a interpretuji tak, aby bylo možné najít východiska ke stanovení marketingové strategie pro dané cílové skupiny. Tato analýza také podkryje proměny v návštěvnostech jednotlivých částí festivalu, od níž se bude zpracování marketingové strategie odvíjet. Doba pěti let, z níž jednotlivá data čerpám, poskytuje dostatek informací ohledně vývoje návštěvnosti a mimo jiné se kryje se spuštěním on-line distribuce platformy Promítej i ty!, které se budou věnovat následující kapitoly. Tato zvolená metodologie vychází z publikace Ludvíka a Dany Egerových s názvem *Základy metodologie výzkumu*, která poskytuje základní rámec pro vyhodnocování kvantitativních studií včetně dotazníků a dat, která jsem získal během rešerší a analýzy poskytnutých údajů ohledně návštěvnosti festivalu a využití platformy Promítej i ty!.

Pro zvolenou výzkumnou metodu bylo v první řadě důležité dostat se k hlavnímu zdroji výzkumu, tedy informacím o počtech diváků a projekcích v rámci pražské a regionální části festivalu. Stejně nezbytné bylo získání dat o počtech jednotlivých filmů ve videotéce platformy Promítej i ty!. Tyto informace jsem

získal z jednotlivých výročních zpráv festivalu a také z interní databáze festivalu, k níž mi byl přístup umožněn díky laskavému svolení organizátorů Jednoho světa. Dále jsem provedl rešerši a monitoring médií, jež v daném časovém úseku referovala o Jednom světě i platformě Promítej i ty!. Jedná se především o články Českého rozhlasu a texty zveřejněné na webovém portálu idnes.cz.

Teorie pro část práce věnované marketingu vychází z metodické příručky *Arts Marketing: Marketing umění a kulturního dědictví* Radky Johnové. Autorka se v ní věnuje celkovému pojetí marketingu v kultuře. Publikace poskytuje řadu informací a marketingových postupů k efektivnější propagaci distribuční složky festivalu.

Další výzkumnou metodou bylo dotazníkové šetření, při němž jsem pokládal otázky vybraným pedagogům, kteří se účastní projekcí Jednoho světa na školách. Jejich odpovědi posloužily k hlubšímu pochopení fenoménu festivalu právě mezi vyučujícími a k využití potenciálu Jednoho světa na školách v rámci platformy Promítej i ty!.

Práce dále vychází z literatury a pramenů, které se všeobecně dotýkají filmového festivalového okruhu i samotného festivalu Jeden svět. Festival zatím nemá ucelenou publikaci pojednávající o jeho historii, vycházím proto z jednotlivých závěrečných zpráv vydaných u příležitosti konání různých ročníků festivalu. Vzhledem k uvádění dokumentárních filmů mi cenné postřehy poskytla i kniha Billa Nicholse *Úvod do dokumentárního filmu* a k uvedení do kontextu mezinárodních festivalů výborně posloužily publikace Marijke de Valck, v současnosti největší odbornice na téma festivalových studií. Spolueditovala obsáhlý sborník textů *Film festivals: History, Theory, Method, Practice*, sama napsala publikaci obsahující case studies významných filmových festivalů *Film festivals: From European Geopolitics to Global Cinephilia* a její shrnující článek o filmových festivalech vyšel v časopisu *Illuminace* pod názvem *Nové objevení Evropy (Historický přehled fenoménu filmových festivalů)*. Definici a podrobnějšímu popisu lidskoprávních filmů uváděných na Jednom světě se věnuje článek Daana Bronkhorsta z organizace

Amnesty International *Human Rights Film Network – Reflections on its History, Principles and Practice*. Vzhledem k tomu, že se značná část práce zabývá VOD platformou „Promítej i ty!“, teoretický základ i termíny ohledně VOD distribuce a jejího vztahu ke kinematografii mi poskytla kniha Chucka Tryona *On-demand culture: digital delivery and the future of movies*.⁵

Zdrojové informace pro hlavní část práce, při které jsem analyzoval a popisoval formu distribuce prostřednictvím platformy Promítej i ty!, mi poskytli přímo organizátoři festivalu. Jedná se zejména o tabulky s počty zhlédnutí jednotlivých filmů v rámci festivalu a Promítej i ty!, jakož i rozhovory s ředitelem festivalu Jeden svět Ondřejem Kamenickým, ředitelkou Jednoho světa v regionech Lenkou Lovicarovou a koordinátorkou projektu Promítej i ty! Michaelou Weingartovou. Ti všichni mi poskytli cenný náhled do fungování distribučního modelu festivalu.

⁵ Texty dostupné pouze v anglickém jazyce jsem opatřil vlastním překladem, pokud není uvedeno jinak.

3. Jeden svět a filmové festivaly

3.1 Krátce o filmových festivalech

Filmové festivaly se dlouhodobě těší vysoké divácké oblibě a každým rokem po celém světě vznikají festivaly nové. Jsou rozprostřeny v širokém žánrovém spektru a jejich počet se v současné době pohybuje v řádu tisíců⁶ To, že jsou spjaty s kinematografií prakticky paralelně s jejím vznikem dokazuje i to, že první filmový festival se uskutečnil již v roce 1898.⁷ V současnosti se celá řada odborníků shoduje na tom, že význam filmových festivalů roste především z hlediska alternativní distribuce filmů, které by jinak neměly možnost dostat se do kin. Podle filmového historika a teoretika Juliana Stringera jsou festivaly důležité na regionální, národní i nadnárodní úrovni; přinášejí městům návštěvníky, národním průmyslům tržbu a systému světové kinematografie národní filmové kultury. A jejich význam v uplynulých dvou desetiletích významně vzrostl. Poté, co se celosvětově snížil odbyt filmů v sítích kin, představují nyní festivaly pro mnoho nových titulů jediné místo oficiálního uvedení.⁸

Marijke de Valck, odbornice na festivalová studia, je přesvědčena, že filmové festivaly se staly neoddělitelnou součástí globální filmové kultury. Jejich studováním se učíme nejenom o festivalech, ale i o filmech, filmové historii,

⁶ Marijke de Valck ve své knize *Film festivals: From European geopolitics to global cinephilia* uvádí, že každý den se na světě koná nějaký filmový festival a jejich počet se pohybuje v rozmezí 1200 a 1600. In DE VALCK, Marijke. *Film festivals: From European Geopolitics to Global Cinephilia*. 2007, Amsterdam University Press, Amsterdam, 2. vydání, ISBN 978-9053562161, s.23. Na druhou stranu Skadi Loist ve svém příspěvku ve sborníku *Film Festivals: History, Theory, Method, Practice* uvádí, že počet filmových festivalů přesahuje každý rok 6000. In LOIST, Skadi. *The film festival circuit – Networks, hierarchies, and circulation*. DE VALCK, Marijke - KREDELL, Brendan - LOIST, Skadi (eds.). *Film festivals: History, Theory, Method, Practice*. 2016, New York, Routledge, ISBN 978-0415712477, s. 49

⁷ Jednalo se o filmový festival v Monaku, který se uskutečnil na Nový rok, tedy necelé tři roky po uvedení první filmové projekce bratry Lumiérovými v Paříži roku 1895. In DE VALCK, Marijke. *Nové objevení Evropy (Historický přehled fenoménu filmových festivalů)*. Illuminace: časopis pro teorii, historii a estetiku filmu. 2003, č.1, přel. Jakub Kučera, ISSN 0862-397X 32.

⁸ STRINGER, Julian. *Globální města a ekonomie mezinárodních filmových festivalů*. Illuminace: časopis pro teorii, historii a estetiku filmu, 2003, č.1, přel. Jakub Kučera, ISSN 0862-397X, s. 53

průmyslu a jeho fungování.⁹ De Valck také považuje Evropu za samotnou kolébku filmových festivalů.¹⁰

Filmové festivaly navíc dávno neslouží pouze jako přehlídka filmů, ale existuje kolem nich celá řada doprovodných akcí pro filmové profesionály a odbornou filmovou veřejnost, které se prolínají nejenom s distribucí, ale i samotnou výrobou filmů. Festival tak de facto může fungovat jako producent a zároveň distributor vlastního obsahu.¹¹ Španělská antropoložka a filmová historička Aida Vallejo dodává, že tam, kde festivaly dříve primárně sloužily jako místa k promítání, dochází v posledních letech ke zvyšujícímu se výskytu industry sekcí, což přispělo k výraznému zvýšení jejich vlivu nejenom na filmovou kritiku, ale i na produkci a distribuci.¹² Řada festivalů staví svou propagaci na účasti slavných tvůrců nebo herců, kteří pomáhají zvýšit prestiž festivalu a přilákat na něj diváky, kteří se jinak o festivalové filmy příliš nezajímají. V rámci festivalů se konají i další kulturní akce v podobě koncertů, prezentací přidružených projektů, debat nebo workshopů, které zvyšují potenciální návštěvnost festivalu.

3.2 Jeden svět – historie a současnost

Součástí výše popsaného fenoménu filmových festivalů je i Jeden svět. Festival byl založen roku 1999 v rámci neziskové organizace Člověk v tísni¹³ a zaměřuje se na uvádění filmů lidskoprávního charakteru. Jeho zakladatelem a dlouholetým ředitelem byl až do roku 2009 Igor Blažević.¹⁴ Sám u příležitosti konání prvního ročníku tvrdí: „*Festival má být zároveň podnětem i příspěvkem k debatě o stavu světa [...] chceme prolomit led a začít (pravidelně) dělat to, co*

⁹ DE VALCK, Marijke. *What is a film festival? How to study festivals and why you should*. In DE VALCK, Marijke - KREDELL, Brendan - LOIST, Skadi (eds.). *Film Festivals: History, Theory, Method, Practice*. 2016, New York, Routledge, ISBN 978-0415712477, s. 9

¹⁰ DE VALCK, Marijke. *Film festivals: From European geopolitics to global cinephilia*. 2007, Amsterdam University Press, Amsterdam, 2. vydání, ISBN 978-9053562161, s.14

¹¹ Podle Aidy Vallejo mohou být aktivity a eventy ve vztahu k produkci a distribuci rozděleny do sedmi kategorií: pitching fóra, koprodukce a workshopy ve vztahu k vývoji filmu, festivalové fondy, filmové trhy, předvýběr filmů, propagační aktivity a networking. In VALLEJO, Aida. *Industry sections – Documentary Film Festivals between Production and Distribution*. *Illuminace: časopis pro teorii, historii a estetiku filmu*, 2014, č. 1, ISSN 0862-397X, s. 71

¹² Tamtéž, s. 65

¹³ V době založení festivalu se tato organizace oficiálně jmenovala Člověk v tísni – společnost při České televizi, o.p.s. Nyní nese zkrácený název Člověk v tísni, o.p.s. Zkratka o.p.s. v tomto případě znamená „obecně prospěšná společnost“.

¹⁴ Igor Blažević je novinář a lidskoprávní aktivista původem z Bosny a účastník řady humanitárních akcí, který se k organizaci Člověk v tísni připojil roku 1994.

je v demokratickém světě obvyklé – chceme jako nevládní a nezisková organizace a jako svobodní občané monitorovat a vyjadřovat se nejen k tomu, co dělá, či co by měla dělat námi zvolená vláda, ale i vlády jiné, včetně tzv. mezinárodního společenství.¹⁵ Do tohoto portfolia festivalu spadají i filmy pojednávající o politických kauzách nedemokratických režimů, sociálních otázkách přes rozvojová témata až po životní prostředí nebo životní styl¹⁶. Hlavní část festivalu se každoročně odehrává během března v Praze a v následujících měsících se přesouvá do jednotlivých měst v České republice, kde probíhá Jeden svět v regionech Jeden svět na školách. To vše za doprovodu debat a hostů, kteří doprovází většinu projekcí. V rámci České republiky se jedná o ojedinělý festival, jenž vzhledem ke svému obsahu, rozsahu a počtu návštěvníků nemá v naší zemi konkurenci a zároveň si za svých 20 let existence vypracoval ve středoevropském regionu natolik silnou pozici, že již nemusí bojovat o své místo na slunci.¹⁷

Rok	Počet diváků
2013	117 334
2014	117 633
2015	122 280
2016	117 453
2017	117 638

Tabulka č.1: Celková návštěvnost Jednoho světa v ČR (pražská část + regionální část včetně Jednoho světa na školách).

Toto tvrzení potvrzuje i fakt, že v rámci festivalu probíhá od roku 2012 East Doc Platform, kterou pořádá Institut dokumentárního filmu.¹⁸ Jedná se o celosvětově významnou doprovodnou akci z hlediska vývoje a další distribuce filmů. Schází

¹⁵ BLAŽEVIČ, Igor a kol. *Jeden svět*. 1999, Praha, Člověk v tísni - společnost při České televizi, ISBN 80-7203-204-6, s.5

¹⁶ ČLOVĚK V TÍSNI. *Co děláme/Jeden svět*. In *Clovekvtsni.cz* [online]. [cit. 2018-07-24]. Dostupné z: <https://www.clovekvtsni.cz/co-delame/jeden-svet>

¹⁷ Jednotlivé výroční zprávy festivalu uvádí, že celková návštěvnost Jednoho světa se po započtení čísel z Prahy a regionů pohybuje od roku 2013 nad hranicí 117 000 diváků.

¹⁸ East Doc Platform byla založena roku 2003 a až do roku 2011 probíhala pod záštitou Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů Jihlava. In VALLEJO, Aida. *Industry sections – Documentary Film Festivals between Production and Distribution*. Illuminace: časopis pro teorii, historii a estetiku filmu, 2014, č. 1, ISSN 0862-397X, s. 72

se zde filmoví profesionálové, zástupci festivalů a osobnosti světového dokumentárního filmu, konají se zde workshopy, odborné přednášky a filmaři sem přihlašují filmy v různém stádiu vývoje a uchází se o finanční příspěvek na podporu dokončení filmu, takzvaný pitching. Samotný festival Jeden svět se nicméně zabývá především distribucí filmů v podobě jejich uvádění na pražském festivalu, v jeho regionálních odnožích a prostřednictvím on-line platformy Promítej i ty! Ředitel festivalu Ondřej Kamenický vysvětluje: *„Tohle téma pořádání industry programu čas od času řešíme. Ale my si myslíme, že to není naše role. Industry teď organizuje Institut dokumentárního filmu a je to jediné dobře. Naše úloha je ty filmy přenášet, mediovat, mainstreamovat a dělat k nim dobré debaty. A kdybychom k tomu měli navíc pořádat industry program a ještě se zabývat tím, že budeme pomáhat vzniku nových věcí, tak na to nemáme kapacitu. Museli bychom být alespoň dvakrát tak větší a museli bychom být firma, nikoli neziskovka. Asi by to šlo, ale znamenalo by to, že Jeden svět je najednou něco dost jiného. Najednou bychom z toho udělali subjekt, který podporuje filmové médium od A do Z, tedy od jeho vzniku až po distribuci. A my teď děláme pouze to, že film podporujeme, že ho přinášíme a pak ho po vlastní ose ještě šíříme dál [...] My se považujeme za profesionály v mediování těchto filmů.“*¹⁹ Filmový festival Jeden svět tak v současné době naplňuje především úlohu distributora a propagátora jednotlivých lidskoprávních filmů a v této práci hodlá v blízké budoucnosti nadále pokračovat.

3.3 Jeden svět a lidská práva

Hlavním ideologickým cílem Jednoho světa je rozšiřovat mezi diváky povědomí o lidských právech, která jsou celosvětově různými způsoby porušována. Jak je uvedeno na samotných stránkách festivalu: „Festival pracuje s širokou definicí lidských práv, a proto v programu najdete nejen filmy o politických kauzách a rozvojových tématech, ale i o sociálních otázkách, životním prostředí a životním stylu.“²⁰

¹⁹ Rozhovor s Ondřejem Kamenickým, který byl vedený dne 28.5.2018

²⁰ JEDEN SVĚT. O festivalu. In *Jedensvet.cz* [online]. [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <https://www.jedensvet.cz/2018/o-festivalu>

Stručnou a jasnou definici lidskoprávního filmu poskytuje také Daan Bronkhorst z agentury Amnesty International: „Z mého pohledu jsou filmy o lidských právech ty, které reflektují současný stav porušování lidských práv nebo přinášejí vize a řešení, jak těmto porušováním zamezit [...] Filmy o lidských právech mohou být drsně realistické, nebo vysoce utopistické. Mohou nabízet drsné obrázky, nebo ukázat důsledky mírumilovného života. Mohou přinášet, předávat nebo naopak odpírat emocionální zprávu. Mohou násilně prezentovat náhled jedné skupiny nebo jediného člověka, nebo se snažit poskytnout názory co nejvíce zúčastněných. Mohou být vysoce přesné v přinášení faktů, nebo čistou fikcí.“²¹

Významu dokumentárních filmů a jejich působení na diváka se věnuje i celosvětově uznávaný historik a teoretik Bill Nichols, který ve své knize Úvod do dokumentárního filmu tvrdí: „Dokumentární filmy podněcují v divácích touhu po poznání. Nejlépe se jim to daří pomocí informativní logiky, přesvědčovací rétoriky a působivé poetiky, slibující informaci i poznání, vhled i uvědomění.“²² Diváci tak mají možnost sledovat příběhy skutečných lidí a být spjati s jejich osudy. Kromě toho pak tyto filmy podněcují diváka zamyslet se nad svým chováním a zda i on sám může mít vliv na změnu současného světa. Jak totiž uvádí Nichols: „Naše víra, že to, co vidíme, podává svědectví o tom, jaký je svět, může být východiskem pro naše konání.“²³

Takovéto východisko je v důsledku společné všem festivalům o lidských právech. Daan Bronkhorst z agentury Amnesty International uvádí, že obecně existují dva cíle společné pro tyto festivaly: v první řadě se snaží podporovat kvalitní filmy o lidských právech jejich promítáním, jenž jsou podpořena osobní účastí filmařů a následnou veřejnou debatou. Za druhé jsou festivaly platformou pro debaty, které zahrnují filmové profesionály, experty na lidská práva,

²¹ BRONKHORST, Daan. *Human Rights Film Network – Reflections on its History, Principles and Practice*. In *Muni.cz* [online]. [cit. 2018-07-24]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1421/jaro2012/FAVKz047/um/Daan_Bronkhorst_Amnesty_International_Film_Festival.pdf

²² NICHOLS, Bill. Úvod do dokumentárního filmu. 2010, NAMU, Praha, ISBN 978-80-7331-181-0, s. 59

²³ Tamtéž, s.15

aktivisty, politiky, novináře, spisovatele a jiné opinion makery.²⁴ Tato definice beze zbytku platí i pro Jeden svět.

3.4. Jeden svět – zařazení do kontextu filmových festivalů

Jeden svět patří v rámci Evropy vůbec k prvním festivalům svého druhu a organizací The Human Rights Film Network (HRFN)²⁵ je považován za vůbec největší festival o lidských právech na světě.²⁶ Další festivaly zabývající se těmito tématy jsou například polský International Film Festival Watch Docs Human Rights in Film, ukrajinský Docudays UA International Human Rights Film Festival, rakouský This Human World nebo španělský Festival de Cine y Derechos Humanos Donostia. Human Rights Film Network eviduje celkem 39 členů, kteří se věnují organizaci lidskoprávních filmových festivalů po celém světě.²⁷ Není bez zajímavosti, že tato organizace byla založena roku 2004 právě u příležitosti konání festivalu Jeden svět.²⁸ V publikaci *Setting Up a Human Rights Festival* se dále uvádí, že „od roku 1985, kdy byl založen Vermont International Film Festival jakožto součást protiatomového hnutí, vzniklo po celém světě více než 50 lidskoprávních festivalů.“²⁹

Ve vztahu k ostatním filmovým festivalům je důležité vymezení a jasná identifikace, která danému festivalu vtiskne vlastní tvář a zároveň ho začlení do festivalového okruhu. Tuto paradoxní situaci rozvádí britský filmový teoretik Julian Stringer: „Protože se s globalizací stírají lokální rozdíly, festivaly se musí jeden druhému podobat, ale protože se rovněž cení originalita, získává na

²⁴ BRONKHORST, Daan. *Human Rights Film Network – Reflections on its History, Principles and Practice*. In *Muni.cz* [online]. [cit. 2018-07-24]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1421/jaro2012/FAVKz047/um/Daan_Bronkhorst_Amnesty_International_Film_Festival.pdf

²⁵ Tato organizace byla založena roku 2004 sedmnácti filmovými festivaly. In BRONKHORST, Daan – DE JONG, Matthea. *Human Rights Film Festivals: Different Approaches to Change the World*. In KULHÁNKOVÁ, Hana a kol. *Setting Up a Human Rights Film Festival*. 2015, Praha, People in Need, ISBN 978-80-87456-58-3, s. 17

²⁶ HUMAN RIGHTS FILM NETWORK. In *Humanrightsfilmnetwork.org*. Members A - Z [online]. [cit. 2018-07-24]. Dostupné z: <https://www.humanrightsfilmnetwork.org/membersAZ>

²⁷ Tamtéž.

²⁸ HUMAN RIGHTS FILM NETWORK. *Content*. In *Humanrightsfilmnetwork.org* [online]. [cit. 2018-07-14]. Dostupné z: <https://www.humanrightsfilmnetwork.org/content/about>

²⁹ PIEKARCZYK, Karol. *We are Making a Change, Don't Forget: Introduction*. In KULHÁNKOVÁ, Hana a kol. *Setting Up a Human Rights Film Festival*. 2015, Praha, People in Need, ISBN 978-80-87456-58-3, s. 6

*velké ceně i to, co je lokální a specifické*³⁰. Festival Jeden svět se svou organizační strukturou, způsobem pořádání projekcí či mediální kampaní podobá ostatním filmovým festivalům, ale liší se díky svému specifickému zaměření, v tomto případě na jeden druh dokumentárních filmů. To mu umožňuje zvát hosty z celého světa se zaměřením na humanitární činnost, což dává Jednomu světu oproti ostatním filmovým festivalům v rámci České republiky punc události, která se snaží upozornit na globální i lokální problémy a hledat jejich řešení.

³⁰ STRINGER, Julian. *Globální města a ekonomie mezinárodních filmových festivalů*. Iluminace: časopis pro teorii, historii a estetiku filmu, 2003, č.1, přel. Jakub Kučera, ISSN 0862-397X, s. 54

4. Vztah filmových festivalů a distribuce

I když v současné době existuje nepřeborný způsob distribuce filmů od kinodistribuce přes VOD služby až po televizní vysílání, řada snímků má problém prorazit kvůli svému nedostatečnému komerčnímu potenciálu. To platí i v případě lidskoprávních filmů uváděných na festivalu Jeden svět. Pokud se jedná o kinodistribuci, náklady na uvedení jsou natolik vysoké, že se distributorovi prakticky nemají šanci vrátit. Tyto náklady zahrnují licenční poplatky, propagační kampaň včetně tisku a následné distribuce marketingových materiálů nebo kampaň v médiích, náklady spojené s premiérou filmu, vytvořením traileru nebo tvorbou oficiálních webových stránek projektu.³¹

V tomto případě tak filmové festivaly plní funkci alternativní kinodistribuce. Podle Marijke de Valck například nemá mnoho filmů promítaných na festivalech šanci na jakoukoli další cirkulaci mimo festivalový okruh.³² Filmové festivaly si zároveň vybudovaly nezpochybnitelnou pozici v kulturním prostředí. Přemysl Martínek, bývalý programový ředitel festivalu Febiofest a současný člen Rady státního fondu kinematografie, tvrdí, že festivaly jsou jakousi nezávislou, samostatnou entitou, stojící mimo tržní prostředí, ale zároveň jsou považovány za zásadní instrument pro jeho ovlivnění, protože jsou místem předvýběru pro distributory. Festivaly nejsou revolučním prostředím s ambicí měnit stávající distribuční systém, ale prostředkem pro jeho korekci – za předpokladu, že jsou nastavené jako prostor, kde dochází k výběru soutěží mezi filmy, které se o vstup do distribuce ucházejí a kterým může festivalový úspěch nebo pouhé uvedení ve výběru prestižního soutěžního festivalu otevřít cestu k divákům dalších festivalů nebo v kinech³³. Martínek tak rozvíjí tezi Marijke de Valck, protože festivaly už nyní neslouží jako jediná možnost distribuce pro specifické filmy (v tomto případě lidskoprávní dokumenty), ale tyto snímky mají snazší

³¹ Distribuci filmů v současné digitální éře se do hloubky věnuje článek Aleše Danielise *Svět filmu bez perforace: Hrozby a příležitosti digitální filmové distribuce*. *Illuminace: časopis pro teorii, historii a estetiku filmu*, 2013, č. 2, ISSN 0862-397X, s. 89 - 101

³² DE VALCK, Marijke. *Film Festivals as Sites of Cultural Legitimization*. In DE VALCK, Marijke - KREDELL, Brendan - LOIST, Skadi (eds.). *Film Festivals: History, Theory, Method, Practice*. 2016, New York, Routledge, ISBN 978-0415712477, s. 108

³³ MARTÍNEK, Přemysl. *Jsou filmové festivaly skutečně platnou distribuční platformou? Instituce filmového festivalu pohledem distributora „festivalových filmů“*. *Illuminace: časopis pro teorii, historii a estetiku filmu*, 2014, č. 1, ISSN 0862-397X, s. 50

cestu k hledání dalších diváků mimo festivalový okruh. Posílení vlivu filmových festivalů Martínek vidí i v proměně jejich funkce, protože pokud byl festival dříve jakýmsi karnevalem, dožínkami, spektaklem, dnes ho můžeme vnímat jako integrální součást distribučního systému, jako jeden z jeho marketingových nástrojů, který má díky svému charakteru události (event) silnější potenciál oslovit návštěvníky kin a hrát může v podstatě cokoli.³⁴ Přes uvedené výhody, které takovéto zázemí poskytuje filmařům a producentům filmů uváděných na těchto festivalech, existuje i riziko v podobě přílišné uzavřenosti festivalového okruhu vůči klasické distribuci. Martínek vidí základní problém vztahu festivalů a distribuce v tom, že i když se festivaly snaží vytvořit systém, jak umělecké filmy dostat do popředí zájmu, a udržovat tak svůj vliv na filmové prostředí, je to pouze za cenu toho, že standardní distribuci těch stejných filmů pomáhají marginalizovat³⁵. Následující kapitoly podrobně rozeberou, nakolik je v otázce distribuce filmů úspěšný festival Jeden svět.

³⁴ MARTÍNEK, Přemysl. *Jsou filmové festivaly skutečně platnou distribuční platformou? Instituce filmového festivalu pohledem distributora „festivalových filmů“*. *Iluminace: časopis pro teorii, historii a estetiku filmu*, 2014, č. 1, ISSN 0862-397X, s. 55

³⁵ Tamtéž, s. 63

5. Distribuce filmů Jednoho světa

Základním předpokladem pro uvedení filmů v rámci festivalu Jeden svět a jejich další distribuci je výběr dramaturgickým týmem festivalu. Ten z více než tisíce přihlášených snímků vybere zhruba sto, které se následně promítají v březnu v pražské části festivalu. V dubnu následuje Jeden svět v regionech, kdy se ve více než třiceti městech České republiky promítají vybrané filmy. V rámci Jednoho světa v regionech probíhá i festival Jeden svět na školách. Zbylou možností, jak dokumentární film dostat k divákům, je VOD platforma Promítej i ty! Všem těmto možnostem jsou věnovány následující kapitoly práce.

5.1. Pražská část festivalu Jeden svět

Z hlediska organizace a fungování je pražská část festivalu nejdůležitější v tom smyslu, že je zde umístěna veškerá produkční a programová síla festivalu, která se stará jak o zajištění projekcí, tak i samotných hostů. Návštěvnost festivalu širokou veřejností se od roku 2013 pohybuje okolo 35 tisíc návštěvníků a soustřeďují se zde pořadatelé, hosté i média. Filmy zde získávají ocenění, která mohou využít k další propagaci a distribuci. Také se zde konají další doprovodné akce včetně již zmíněné East Doc Platform. Každoročně si zde řada filmů odbyde světovou nebo českou premiéru³⁶ a filmy zde promítané mají šanci dostat se na další festivaly nebo se pomocí diváckého hlasování utkat o šanci do zařazení programu platformy Promítej i ty! či získat jiného distributora. Jak ale bylo zmíněno výše, festival neslouží primárně jako setkání distributorů či obchodních zástupců, ti se setkávají v rámci East Doc Platform. Jak podotýká Ondřej Kamenický: „*Distributoři a sales agenti jezdí na East Doc Platform a hodně tam chodí na pitchingy, vznikající věci a jejich fóra, ale chodí i na naše filmy. Pro ty sales je klíčové, aby viděli něco, co se rodí než něco, co je hotové a už to tady někdo koupil. Pro ně je důležitější ta industry část, co dělá IDF.*“³⁷

³⁶ Například, podle závěrečné zprávy festivalu si roku 2017 odbylo premiéru celkem 23 filmů. U pěti filmů se jednalo o premiéru světovou.

³⁷ Rozhovor s Ondřejem Kamenickým, který byl vedený dne 28.5.2018

Rok	Počet projekcí	Počet diváků
2013	255	37 560
2014	289	38 028
2015	285	35 272
2016	341	34 565
2017	332	33 103

Tabulka č.2: návštěvnosti veřejných projekcí v Praze

Z výše uvedeného přehledu vyplývá, že ačkoli se návštěvnost každoročně pohybuje nad hranicí 30 tisíc diváků, návštěvnost veřejných projekcí má od roku 2014 mírně sestupnou tendenci, na kterou nemá vliv ani zvýšený počet projekcí. Filmy zde promítané tak při současně nastavené strategii projekcí nemohou počítat s výrazně vyšší návštěvností.

5.2 Jeden svět v regionech

Kromě pražské části tvoří významnou část festivalu také Jeden svět v regionech. Do tohoto projektu se zapojují jednotlivá města, která mají zájem uspořádat promítání a debaty v menším měřítku tak, jak jim to dovolují místní podmínky. Organizátory jsou většinou lidé sdružení ve spolcích (např. Pontopolis, z. s. v Poličce nebo SPOUSTI – Spolek pro organické Ústí v Ústí nad Orlicí) a organizaci festivalu se věnují ve volném čase.

Regionální organizační týmy tvoří nadšení studenti, angažované občanské iniciativy nebo pracovníci městských kulturních středisek. Proto má festival v každém městě jinou, osobitou podobu podpořenou výstavami, koncerty, cyklojízdami a dalšími doprovodnými akcemi.³⁸ Regionální část festivalu se odehrává v dubnu po skončení pražské části tak, aby se usnadnila vzájemná koordinace a organizátoři Jednoho světa v Praze se mohli osobně účastnit zahajovacích projekcí, poskytovat rady a celkově měli průběh festivalu pod kontrolou.

³⁸ JEDEN SVĚT. Závěrečná zpráva festivalu Jeden svět 2013. In *Jedensvet.cz* [online]. [cit. 2018-08-04]. Dostupné z: https://www.jedensvet.cz/archive2/download/docs/347_2013-one-world-final-report.pdf

Jednotlivé filmy si vybírají sami organizátoři z regionů. Dramaturgický tým Jednoho světa provede předvýběr filmů, které se nabídnou regionům (většinou se jedná o 30 až 40 snímků) a finální sestavení programu pak zcela zůstává v kompetencích jednotlivých regionálních organizátorů. Ti si filmy vybírají na základě vlastních preferencí a vychází i ze znalosti lokálního publika, které v každé části republiky reaguje jinak a liší se i jejich vkus.

Pro lepší představu uvádím čísla návštěvnosti širokou veřejností z roku 2017. Tehdy se do tohoto projektu zapojilo celkem 32 měst. Filmové projekce pro veřejnost navštívilo 21 393 diváků. Přidružené projekce pro školy v rámci Jednoho světa na školách pak navštívilo 43 985 žáků a studentů.³⁹ Celkově se v rámci regionálních projekcí pro širokou veřejnost uskutečnilo 1134 projekcí a průměrná návštěvnost jednoho filmu činila 58 diváků. Průměrná návštěvnost v jednom městě tak činila 2043 diváků.

Lenka Lovicarová, ředitelka Jednoho světa v regionech, k tématu pořadatelství jednotlivých měst dodává: *„O pořádání Jednoho světa v regionech je obrovský zájem, v současné době máme kolem dvaceti čekatelů. Počet zvyšujeme, když se některé ze stávajících měst rozhodlo skončit, nebo to může být i tak, že víme, že všechna města jsou stabilizovaná, fungují dobře a nám zbývají kapacity přibrat nováčky. Obecně se rychlému rozrůstání bráníme zejména z důvodů kapacitních, všem městům chceme poskytovat kvalitní podporu, být s nimi v dostatečném kontaktu a osobní přístup je pro nás velmi důležitý.“*⁴⁰

V následující tabulce je uvedena návštěvnost veřejných projekcí Jednoho světa v regionech za posledních pět let. Dostupná data jsou oficiálně k dispozici v jednotlivých závěrečných zprávách festivalu.

³⁹ JEDEN SVĚT. Závěrečná zpráva festivalu Jeden svět 2017. In *Jedensvet.cz* [online]. [cit. 2018-08-01]. Dostupné z: https://www.jedensvet.cz/2018/download/docs/3250_zaverecna-zprava-js-2017-cz-nahled.pdf

⁴⁰ E-mailová korespondence s Lenkou Lovicarovou, která byla vedena dne 20.7.2018

Rok	Počet diváků	Počet měst
2013	20 283	40
2014	22 468	33
2015	21 253	32
2016	20 546	32
2017	21 393	32

Tabulka č.3: návštěvnost veřejných projekcí Jednoho světa v regionech

Od roku 2013 se počet diváků na veřejných projekcích stabilně pohybuje nad hranicí 20 tisíc. Jeden svět v regionech tak plní významnou funkci z hlediska distribuce lidskoprávních filmů z toho důvodu, že se tyto snímky zpřístupní i divákům z menších měst, kteří by se jinak k těmto filmům těžko legálně dostávali. Divácká návštěvnost je pak do značné míry dána schopnostmi jednotlivých regionálních dramaturgů a organizátorů oslovit místní publikum, vybrat pro ně vhodné filmy a nalákat je na projekce vhodnou marketingovou strategií.

Lenka Lovicarová k těmto číslům dodává: „Návštěvnost sledujeme, jsou města, která jsou malá a dokáží oslovit větší počet diváků než větší města (tam je ale důležité také brát v potaz to, že na malých městech se toho děje možná o něco méně než ve velkých městech, takže lidé nejsou přesycení kulturní nabídkou a také se dají lépe oslovit na osobnější bázi). Ale nemáme nastavené žádné limity. V případě, že návštěvnost výrazně poklesne, tak to s daným městem probereme, abychom zjistili, čím to mohlo být způsobené a na základě analýzy se pak hledá řešení (jinak postavená propagace, změny v dramaturgii, změna místa, termínu, času apod.)“⁴¹

Při srovnání návštěvnosti vybraných snímků součet diváků v regionech převyšuje návštěvnost festivalu v Praze. Vzhledem k široké nabídce filmů se návštěvnost jednotlivých filmů pohybuje v řádu stovek diváků. U každého filmu se v rámci ukázek před filmem propaguje také platforma Promítej i ty!, která tak v důsledku čerpá další potenciální diváky a láká je na svůj obsah. Vzájemná

⁴¹ E-mailová korespondence s Lenkou Lovicarovou, která byla vedena dne 20.7.2018

propojenost jednotlivých složek napojených na festival slouží k rozšiřování diváckého okruhu.

V následující tabulce je uvedeno srovnání dvou divácky nejúspěšnějších filmů festivalu z roku 2017. Pražskou a regionální část doplňují čísla značící počet celkového stažení filmů z on-line platformy Promítej i ty!⁴²

Film	Počet diváků Praha	Počet diváků regiony	Počet stažení Promítej i ty!
Zemřít pro design	810	1016	1411
Život začíná po stovce	731	1081	2139

Tabulka č.4: Návštěvnost nejúspěšnějších filmů festivalu za rok 2017 spolu s počtem stažení těchto filmů v rámci Promítej i ty!

5.3 Jeden svět na školách

Další výraznou formu distribuce tvoří Jeden svět na školách. Tato odnož festivalu je napojena na hlavní část festivalu v rámci Prahy a na Jeden svět v regionech v případě projekcí v přidružených městech. Školám je nabídnuta sada filmů rozdělených do tří kategorií podle věku.

V první kategorii od 8 do 11 let jsou obsaženy tři filmy, stejný počet snímků je určen pro věkovou skupinu 11 až 13 let. Tyto tři filmy jsou pouštěny vždy dohromady za sebou a tvoří podsekcí pojmenovanou Jeden svět dětem. Poslední kategorie 14 + obsahuje možnost z výběru sedmi filmů, který si volí sami pedagogové. Tato podsekce nese název Jeden svět studentům.

Tento projekt je primárně určen pro vzdělávání studentů i pedagogů v lidskoprávní problematice, sekundárně ale slouží jako efektivní forma distribuce. Pokud porovnáme jednotlivá čísla, tak školní projekce vykazují v rámci Jednoho světa v regionech vyšší počet návštěvníků než projekce

⁴² Tato čísla mi byla poskytnuta dramaturgyní festivalu a outreach koordinátorkou Barborou Hudečkovou a jsou aktuální ke dni 1.5. 2018

veřejné. Je ale nutné připomenout, že školní projekce se ve svém principu od veřejných projekcí výrazně liší. O návštěvě festivalové projekce nerozhodují sami žáci a studenti, nýbrž jejich pedagogové. Diváky tak tvoří celá jedna třída o větším počtu žáků, díky čemuž se návštěvnost výrazně zvyšuje.⁴³

Následující tabulka uvádí návštěvnost Jednoho světa na školách v Praze a regionech v letech 2013 až 2017.

Rok	Počet diváků v Praze	Počet diváků v regionech	Počet měst
2013	12 713	36 371	41
2014	13 731	35 918	34
2015	13 903	39 979	33
2016	13 063	40 524	33
2017	13 141	43 985	33

Tabulka č.5: Návštěvnost Jednoho světa na školách v Praze a regionech⁴⁴

Z následujících dat vyplývá, že zvyšující se návštěvnost Jednoho světa na školách mají na starosti regionální odnože, zatímco návštěvnost v Praze se konstantně pohybuje kolem 13 tisíc návštěvníků. Návštěvnost Jednoho světa na školách je téměř dvojnásobná oproti veřejným projekcím Jednoho světa v regionech. V některých regionech převyšuje návštěvnost školních projekcí až desetinásobně projekce veřejné. To potvrzují například čísla z Poličky, kde roku 2017 oproti deseti veřejným projekcím s 360 diváky navštívilo šestnáct školních projekcí celkem 1431 žáků a pedagogů.⁴⁵

Stále se zvyšující počet návštěvníků Jednoho světa na školách lze přičíst samotnému zájmu pedagogů, jež využívají tyto projekce k možnosti seznámit své žáky s problematikou, které není v rámci školních osnov poskytnut

⁴³ Organizaci a programování Jednoho světa na školách se podrobně věnuje bakalářská práce Lucie Mášové *Jeden svět na školách*. In MÁŠOVÁ, Lucie. *Jeden svět na školách*. Bakalářská práce, Olomouc: Univerzita Palackého, 2012

⁴⁴ Tato data vychází z oficiálních závěrečných zpráv festivalu z let 2013 –až2017.

⁴⁵ PONTOPOLIS. *Jeden svět 2017 – závěrečná zpráva*. In *Pontopolis.cz* [online]. [cit. 2018-07-29]. Dostupné z: http://pontopolis.cz/img-content/file/Js_zz17.pdf

dostatečný prostor. V rámci jedné návštěvy promítání, která zabere dvě vyučovací hodiny, se žáci a pedagogové dočkají tří kratších filmů nebo jednoho dlouhometrážního podle kategorie. O jednotlivých filmech se dále diskutuje po skončení promítání. V případě dlouhometrážního filmu pro středoškoláky se zve k diskuzi expert na dané téma, který s žáky i pedagogy debatuje a zodpovídá jejich dotazy. Nelze samozřejmě vyloučit, že někteří pedagogové berou projekce Jednoho světa na školách pouze jako vítané zpestření vyučování, během něhož nemusí sami vyvíjet aktivitu. Z korespondečního dotazníkového šetření, na který byla návratnost pouze jedné odpovědi, vyplývá, že takto projekt Jeden svět na školách učitelé nevnímají. Autor si je vědom, že jeden respondent nepředstavuje reprezentativní vzorek pedagogů, kteří se svými žáky navštěvují Jeden svět na školách. Uvedené odpovědi ale dobře ilustrují vztah učitelů k této části festivalu.

Na tyto otázky odpověděla dlouholetá pedagožka poličského gymnázia:

- 1) Proč chodíte na projekce? – *„Na projekce chodíme z toho důvodu, že festival nám už řadu let umožňuje zhlédnout příběhy lidí, jejichž problémy si současná generace žáků ani neumí představit. Festival nám všem rozšiřuje obzory a studenti gymnázia by rozhodně měli mít přehled o problémech současného světa.“*
- 2) Je projekce v rámci středoškolských osnov, nebo je to o intenci pedagoga? – *„Osnovy nám přímo návštěvu tohoto festivalu nediktují. V rámci těchto osnov máme ale vyčleněn určitý čas právě pro návštěvu kulturních akcí dle našeho výběru a naše škola tento čas dlouhodobě využívá právě k návštěvě festivalu Jeden svět.“*
- 3) Diskutuje se po projekci ve škole? – *„Ano, v rámci mých hodin k diskuzi s žáky dochází vždy. Nevím ale, jak to mají ostatní pedagogové, kteří chodí s žáky jako doprovod.“*
- 4) Využil by učitel možnosti přístupu k filmům v rámci Promítej i ty? – *„O takové možnosti bych určitě přemýšlela, zatím jsem ale tento portál osobně nikdy nevyužila.“*
- 5) Proč tuto platformu nevyužíváte? A měla byste o něj zájem? – *„Vím, že během festivalu běží reklama před filmem, ale zatím jsem se sama od*

sebe k jeho využití nikdy nedostala. Nevím, jestli by filmy na něm byly pro žáky přínosné, musela bych ho pečlivě prozkoumat. Pokud by mě některý z filmů zaujal, určitě bych o promítání žákům přemýšlela.“

Stále se zvyšující počet návštěvníků Jednoho světa na školách lze přičíst také organizační struktuře tohoto projektu. Za každý region je zvolen jeden koordinátor, který má za úkol jednotlivé školy i pedagogy oslovit. Neexistuje žádný formulář nebo šablona, pouze sada doporučení, jak školy oslovit a jednotliví koordinátoři je tak kontaktují sami. Promítá se do toho jejich zkušenost, znalost prostředí i osobní angažovanost, která pozitivně působí na instituci školy i pedagogy a v důsledku přispívá ke stále se zvyšující návštěvnosti.

Výše uvedená data tak ukazují na poměrně stabilní čísla návštěvnosti v rámci veřejných projekcí pražské části festivalu i Jednoho světa v regionech, která ale v posledních 5 letech nezaznamenala výraznější nárůst. To ukazuje na diváckou saturaci, která již neumožňuje výraznější růst počtu diváků a potenciál filmů oslovit více diváků v rámci filmového festivalu se zdá být vyčerpaný. Na druhou stranu konstantně se zvyšující návštěvnost Jednoho světa na školách ukazuje na významný potenciál této cílové skupiny (tedy žáci a pedagogové), se kterými bude dále pracovat kapitola zaměřená na marketingovou strategii. Odpovědí na otázku, jak tuto cílovou skupinu ke sledování přilákat, je VOD platforma Promítej i ty!.

5.4 Promítej i ty!

5.4.1 Geneze

Projekt Promítej i ty! vznikl roku 2010 v rámci 12. ročníku festivalu Jeden svět.⁴⁶ Už od svých začátků fungoval na principu VOD s tím, že za jeho využití neplatí diváci žádný finanční poplatek. V důsledku toho funguje projekt Promítej i ty!

⁴⁶ Více o vzniku projektu se lze dočíst na portálu idnes.cz. IDNES. *Promítejte přátelům, vyzývají pořadatelé Jednoho světa a nabízejí i filmy.* In *Idnes.cz* [online]. [cit. 2018-22-07]. Dostupné z: https://kultura.zpravy.idnes.cz/promitejte-pratelum-vyzyvaji-poradatele-jednoho-sveta-a-nabizeji-i-filmy-1r6-/filmvideo.aspx?c=A100614_151001_filmvideo_tt

jako takzvaná FVOD (free video-on-demand). Z pohledu uživatelských podmínek se jedná o službu DTO („download to own“ neboli stažení filmu navždy).⁴⁷ Uživatel tak má možnost stáhnout si film na svůj počítač zcela zdarma, a to bez jakéhokoli teritoriálního omezení.

Hlavním důvodem, proč si Promítej i ty! může dovolit poskytovat obsah na principu FVOD, je ten, že je tato platforma financována prostřednictvím dotací a také finančními dary od donorů, bez kterých by nebyl možný plnohodnotný provoz bez reklam. Michaela Weingartová, současná koordinátorka projektu, doplňuje, že tyto dva finanční zdroje jsou ve vzájemné rovnováze a každý z nich přispívá k provozu zafinancováním 50% nákladů.⁴⁸ Promítej i ty! zároveň ze své neziskové podstaty nemůže generovat žádný zisk, a proto se ani v budoucnu neuvažuje o komercializaci tohoto projektu.

Hlavní motivací pro vznik této VOD platformy bylo přimět diváky k tomu, aby se na filmy nejenom podívali v soukromí, ale aby film šířili dál prostřednictvím otevřených projekcí. Princip fungování první verze projektu Promítej i ty! vysvětlila tehdejší ředitelka Jednoho světa Hana Kulhánková pro portál idnes.cz: *„Z nabídky osmnácti speciálně označených snímků, pro které lidé budou hlasovat na našich internetových stránkách, vybereme tři tituly s nejvíce hlasy. K nim zajistíme distribuční práva. Tyto filmy pak mohou zájemci promítat v oblíbené kavárně, klubu, škole nebo třeba doma v obýváku. Jediná podmínka je, že se nebude vybírat vstupné.“*⁴⁹

Prvními třemi filmy uvedenými v rámci Promítej i ty! se tak v červnu roku 2010 staly dokumenty *Zemřít ukamenováním* (Zanan dar Kafar, 2009, Farid Haerinejada a Mohammad Rezy Kazemi), *Anna v přední linii* (Anna, Seven Years on the Frontline, 2008, Masha Novikova) a *Já, moje romská rodina a Woody Allen* (Io, la mia famiglia e Woody Allen, 2009, Laura Halilovic).

⁴⁷ Tématu rozdělení VOD služeb z různých hledisek se podrobně věnuje diplomová práce Michaely Knoblochové. In KNOBLOCHOVÁ, Michaela. *Současná situace v oblasti VOD služeb a jejich vliv na audiovizuální průmysl. Diplomová práce, Praha: FAMU, 2015, s. 7*

⁴⁸ E-mailová korespondence s Michaelou Weingartovou, která byla vedena dne 15.7.2018

⁴⁹ IDNES. *Vyber si dokument a promítej ho dál, vyzývá letos Jeden svět*. In *Idnes.cz* [online]. [cit. 2018-16-07]. Dostupné z: https://kultura.zpravy.idnes.cz/vyber-si-dokument-a-promitej-ho-dal-vyzyva-letos-jeden-svet-p4m-/filmvideo.aspx?c=A100311_125656_filmvideo_zra

Genezi *Promítej i ty!* dále doplňuje současný ředitel Jednoho světa Ondřej Kamenický: „*Promítej i ty!* vzniklo roku 2010, kdy jsme měli film *Burma VJ*⁵⁰, což byl naprostý hit a vyhrál dokonce diváckou cenu⁵¹ a navíc tím, že Igor Blažević měl tenkrát vazbu na Barmu, tak se přišlo na to, že se dohodneme s tvůrci a oni nám film dali zadarmo, ať ho šíříme, jak chceme. Takže *Promítej i ty!* vzniklo skrz tenhle jeden film, ale pak se na to navázaly filmy, které byly v produkci *Člověka v tísní* jako třeba *Manželka za 50 ovcí*⁵² a teď už to bylo třeba dva, tři, čtyři, pět filmů.“⁵³

Způsob distribuce filmů vzhledem k technickým podmínkám a s přihlédnutím k co největší dostupnosti probíhal zasíláním DVD na adresu objednatele, který ho po soukromém zhlédnutí nebo skončení veřejného promítání přislíbil vrátit zpátky festivalu. Tento způsob distribuce tak v podstatě kopíroval první využití této služby společností Netflix⁵⁴ s tím rozdílem, že diváci za zapůjčení filmů nic neplatili, pouze vyplnili jednoduchý formulář se svým jménem, adresou a názvem filmu. Zasílání DVD bylo zpočátku jediným způsobem distribuce, neboť vedoucí této platformy chtěli filmy poskytnout i lidem, kteří žijí bez internetu, jsou staršího věku a s novými technologiemi a internetem si příliš nerozumí.

I když oficiální čísla za první rok fungování *Promítej i ty!* nelze přesně dohledat, web idnes.cz informuje, že za rok své existence využilo programu *Promítej i ty!* na 700 lidí, kteří sami zorganizovali filmové projekce. Promítalo se v kostelech, na letních festivalech, na školách, ve stodole, na zahradě, v obývacích, na farách, v klubech i na zámku. Většina projekcí byla doplněna o debaty

⁵⁰ Na festivalu byl film uveden pod názvem *Barmský videožurnál* (Burma VJ – Reporting from a Closed Country, 2008, Anders Ostegaard).

⁵¹ Film dále vyhrál cenu studentské poroty a poroty Václava Havla. In ČESKÝ ROZHLAS. *Festival vyhrál film o amerických bezdomovcích, studenty zaujala Barma*. In [Rozhlas.cz](http://rozhlas.cz) [online]. [cit. 2018-16-07]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/radio_cesko/jedensvet/_zprava/festival-vyhral-film-o-americkych-bezdomovcich-studenty-zaujala-barma--560013

⁵² Dokument o současném Afghánistánu, kde mnozí muži vyznávají radikální islám a ctí tradici obchodu s manželkami mladšími o generace, se kterými někdy nejednají lépe než se psy. (I Was Worth 50 Sheep, 2010, Nima Sarvestani).

⁵³ Rozhovor s Ondřejem Kamenickým, který byl vedený dne 28.5.2018.

⁵⁴ Společnost Netflix byla první firmou, která nabídla uživatelům tzv. DVD-by-mail a doručovala zákazníkům DVD přímo do domu. In TRYON, Chuck. *On-demand culture: digital delivery and the future of movies*. New Brunswick, N.J.: Rutgers University Press, 2013, viii, ISBN 978-0-8135-6111-0. s. 58

s odborníky. Tyto projekce zhlédlo více než 25 tisíc diváků a divaček z celé České republiky.⁵⁵

Roku 2011 se na stránkách Promítej i ty! objevilo dalších sedm filmů vybraných pomocí stejného kritéria, tedy přímého hlasování diváků na internetu o tom, které filmy by rádi viděli v nabídce. Nakonec se v portfoliu platformy objevily snímky *Zločinci podle zákona* (Die Ehre der Paten – Russlands Mafia, 2010, Alexander Gentelev), *Krev v mobilech* (Blod i mobilen, 2010, Frank Piasechi Poulsen), *Manželka za 50 ovcí* (*I Was Worth 50 Sheep*, 2010, Nima Sarvestani), *Vnoučata kubánské revoluce* (Los Nietos de la Revolución Cubana, 2010, Carlos Montaner), *Solartaxi* (Solartaxi – Around the World with the Sun, 2010, Erik Schmitt) a dva krátké filmy týkající se projektů Člověka v tísní.⁵⁶

Roku 2013 došlo k zásadní změně formátu distribuce těchto filmů. DVD se sice stále posílala uživatelům prostřednictvím pošty, k této službě ale přibyla možnost stáhnout si film přímo na stránkách Promítej i ty! za následujících podmínek:

- 1) Film ani jeho části nebudou šířeny na internetu, na veřejných projekcích se nebude vybírat vstupné.
- 2) Stažené soubory nebudou dále kopírovány.
- 3) Film nebude používán za účelem přímé či nepřímé podpory politických stran či hnutí, dále za účelem podněcování k politické, rasové, náboženské, národnostní nebo jakékoliv jiné nesnášenlivosti či netoleranci nebo k činnosti, která by byla v rozporu s právními předpisy či morálními principy uznávanými v ČR⁵⁷.

Od termínu zahájení této on-line distribuce v říjnu roku 2013 se zároveň zavádí podrobná databáze informující o počtu stažení filmů za jednotlivé měsíce.

⁵⁴ IDNES. *Filmů zdarma pro domácí kino přibýlo, objednat si můžete mafii i taxi*. In *Idnes.cz* [online]. [cit. 2018-09-08]. Dostupné z: https://kultura.zpravy.idnes.cz/o-programu-promitej-i-ty-08o-filmvideo.aspx?c=A110622_142611_filmvideo_tt

⁵⁶ Tamtéž

⁵⁷ In PROMÍTEJ I TY! *O projektu*. In *Promitejity.cz* [online]. [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <https://www.promitejity.cz/o-projektu/>

K problémům s distribucí DVD a jejímu zrušení Ondřej Kamenický podotýká: „*Fungovalo to úplně primitivně – pošlete nám svůj e-mail – my vám pošleme DVD a vy nám ho pošlete poštou zpátky [...] Takže to byla opravdu ta tzv. videopůjčovna, akorát zadarmo. Samozřejmě jsme za tím začali trochu vlát, kdy už nestačilo, aby někdo napsal e-mailem, ale začaly se dělat takové primitivní formuláře, které ti lidé vyplnili. Byly s tím problémy, takže já jsem dva dny v týdnu seděl a vypisoval jsem obálky a posílal je někam poštou. Poslal jsem třeba padesát DVD za den, za dva. Ty pak lidé samozřejmě nevraceli, do toho náklady na výrobu a vše zabíralo spoustu času. No a to se vyvinulo v to, že v momentě, kdy v Promítej i ty! bylo nějakých 25 filmů, tak jsme začali dostávat i na ně přístup linkem, aby si je diváci mohli stáhnout. Pořád se drželo to, že budou DVD, protože si říkáte, že lidé, kteří žijí na horách nebo někde daleko nemají přístup k internetu. Ještě v roce 2011 nebylo zkrátka moc představitelné, aby si všechny filmy lidé stahovali, což je už o tři roky později úplně automatické.*

Tenhle rozvoj byl totálně překotný, zůstali jsme pořád u DVD, protože jsme neměli práva ke všem filmům ke stahování. Takže ono to bylo tak, že si tři filmy stáhnete, dostanete je i na DVD, ale dalších patnáct vůbec ne, pořád jenom DVD. Takže teď byl dlouhodobý cíl nějak se dostat k tomu, aby vše bylo v rovnováze – tedy jak DVD, tak i stahování, což se nám povedlo, ale třeba teprve před dvěma lety. Bylo to každopádně vstřícnější ke starším lidem, kteří neuměli s internetem, tak si nechali poslat DVD. Nakonec jsme se to rozhodli utnout, protože DVD jsou neekologická a lidé je už často ani nemají kde přehrávat, hodně se ničilo, diváci je nevraceli a zásadní bylo to, že nás to stálo zbytečně moc času, když chystáme filmový festival.“⁵⁸

V květnu roku 2017 proběhl výrazný redesign webových stránek a s tím spojených uživatelských funkcí webových stránek Promítej i ty!. Došlo také ke zrušení zasílání DVD filmů na vyžádání a veškerá distribuce filmů se přesunula do on-line prostředí.

⁵⁸ Rozhovor s Ondřejem Kamenickým, který byl vedený dne 28.5.2018

5.4.2 Fungování platformy Promítej i ty!

VOD platforma Promítej i ty! je specifická v tom ohledu, že svým divákům poskytuje obsah zcela zdarma, a to v rámci celého světa, jelikož u ní neexistuje omezení ve formě geoblockingu. Divák si tak může film stáhnout a pustit kdekoliv na světě bez omezení. Současná koordinátorka Promítej i ty! Michaela Weingartová doplňuje, že ačkoli geoblocking u tohoto projektu nefunguje, potenciální diváci v zahraničí jsou omezeni jazykovou bariérou, protože internetové stránky fungují pouze v českém jazyce a u anglicky i neanglicky mluvených filmů jsou k dispozici pouze české titulky.⁵⁹ Promítej i ty! tak primárně poskytuje možnost zhlédnout film a uskutečnit promítání česky a slovensky mluvícím divákům v cizině, necílí ale na zahraniční uživatele.

Promítej i ty! se od podobné VOD služby DAFilms liší například tím, že DAFilms, svůj obsah poskytuje v rámci měsíčního poplatku.⁶⁰ Obsah poskytovaný zdarma naráží na překážky, například pokud tyto filmy chtějí lidé promítat v rámci jiných festivalů. Vystávají tak otázky ohledně placení vstupného na tyto filmy a komu by peníze vlastně patřily. Ondřej Kamenický k tomu podotýká: *„Na takových projekcích se vstupné vybírat nesmí. Lidé se často ptají, jestli má být dobrovolné vstupné a já jim říkám, že ne, vůbec žádné. S tím mají často problém kina, hodně jich to nemůže promítat, protože si nemohou dovolit dávat filmy zadarmo. Pak řešíme i věci jako třeba hudební festivaly - například Povaleč. Ti se každoročně ptají, jestli mohou vybrané filmy v rámci festivalu promítat. A teď už je to docela na hraně – platili si lidi za hudbu, nebo i za ten film? A teď už to nikdo samozřejmě nedohledá, nikdo z těch lidí, co mají s námi licenční smlouvy, ani je to podle mě nezajímá a jde tam čistě o princip, aby se ty peníze z toho vysekly a bylo to čistě neziskové oboustranně – my z toho nemáme peníze – vy z toho nemáte peníze.“⁶¹*

Z těchto slov jsou zřejmá omezení distribuce filmů v rámci komerčních festivalů, kdy se nemohou vybírat peníze za přidružené filmy. Stejně tak i klasická kina mají problém promítat filmy zdarma, jelikož náklady převyšují zisky ze

⁵⁹ E-mailová korespondence s Michaelou Weingartovou, která byla vedena dne 15.7.2018

⁶⁰ Srovnávám tyto dvě VOD služby na základě toho, že obě v rámci ČR poskytují divákům legální přístup k dokumentárním filmům a obě fungují v propojení s dalšími subjekty – v tomto případě festivalem Jeden svět a Institutem dokumentárního filmu.

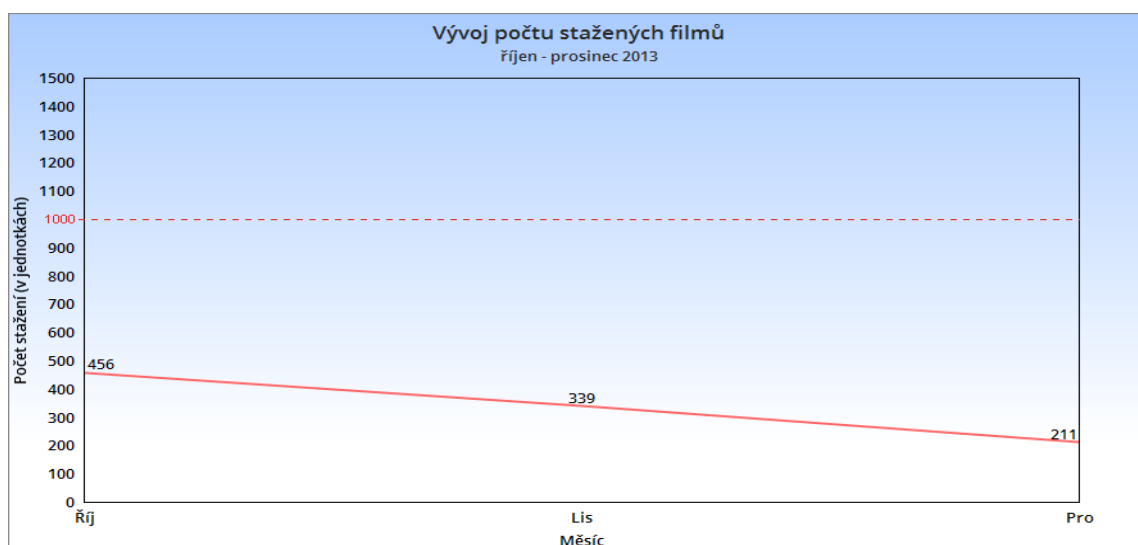
⁶¹ Rozhovor s Ondřejem Kamenickým, který byl vedený dne 28.5.2018

vstupného. Veřejná promítání Promítej i ty! jsou tak závislá na svém komunitním charakteru a na lidech, kteří jsou ochotni zařídít nekomerční promítání ve spolupráci se subjekty, kterým nejde o finanční návratnost, ale filmy promítnou z vlastního přesvědčení.

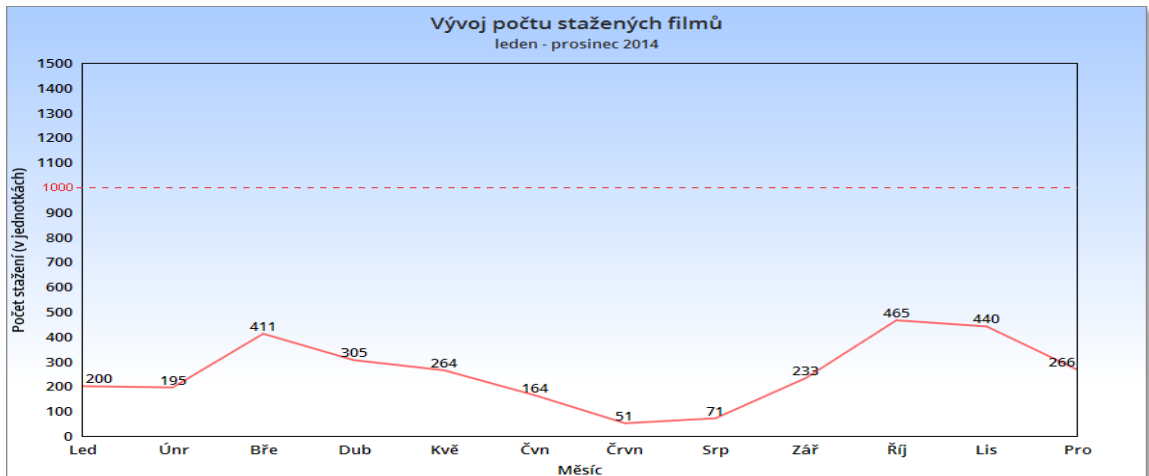
5.4.3 Počet stažení

Vzhledem k tomu, že organizátoři festivalu neshromažďovali v minulosti údaje o zaslaných DVD, vychází následující text z čísel týkajících se uvedení filmů ke stažení na stránkách Promítej i ty!. Data ohledně počtu stažení jednotlivých filmů se uchovávají od roku 2013 a byla mi laskavě poskytnuta vedením festivalu.

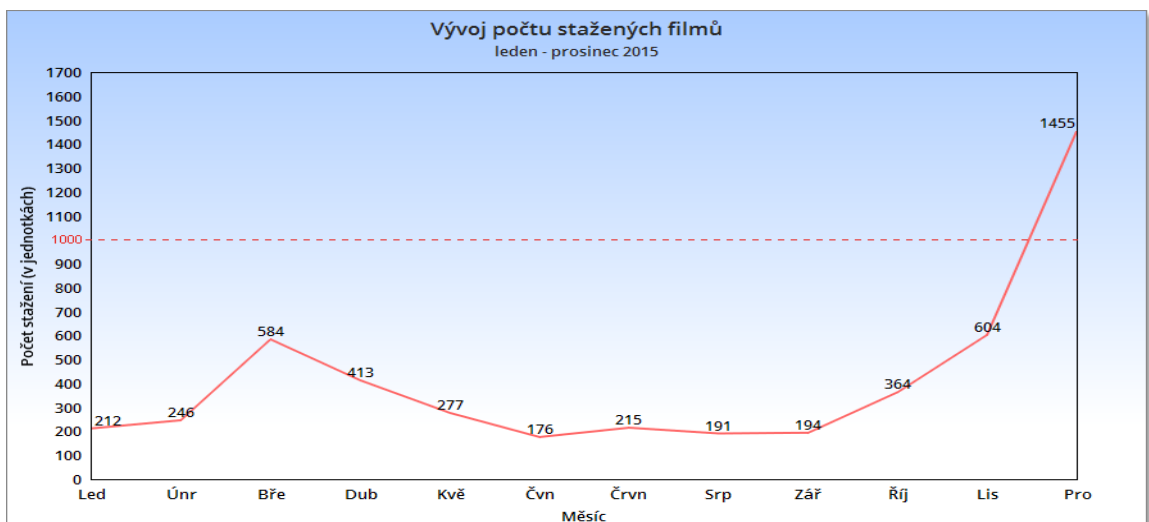
VOD platforma Promítej i ty! je specifická v tom, že zaznamenává počet jednotlivých stažení, což se ovšem automaticky nerovná počtu diváků filmu. Promítej i ty! totiž funguje na komunitní bázi, kde se buduje skupina promítačů, kteří film zdarma promítají divákům v rámci filmových klubů, seminářů nebo jako doplněk k tematickým akcím. Tito promítači se mohou dobrovolně registrovat a sdělovat informace o filmech, které promítli, o počtu diváků a celkové úspěšnosti akce. Dobrovolnost registrace ale znamená, že není možné vést o zhlédnutých filmech koordinovanou a podrobnou dokumentaci. V následujících grafech je pracováno pouze s údaji, která uvádí přesný počet jednotlivých stažení.

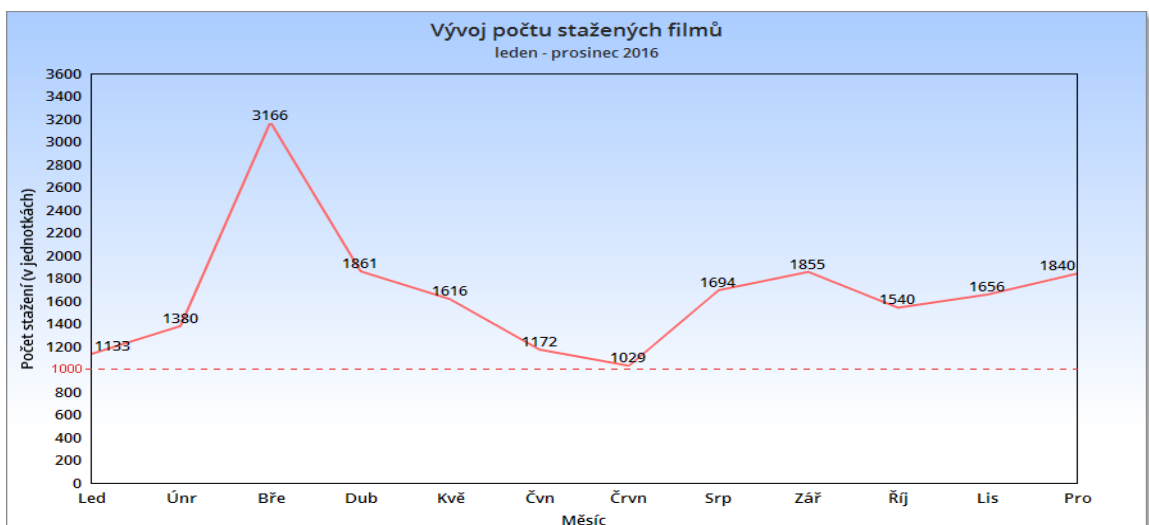
Graf č.1: Vývoj počtu stažených filmů v roce 2013

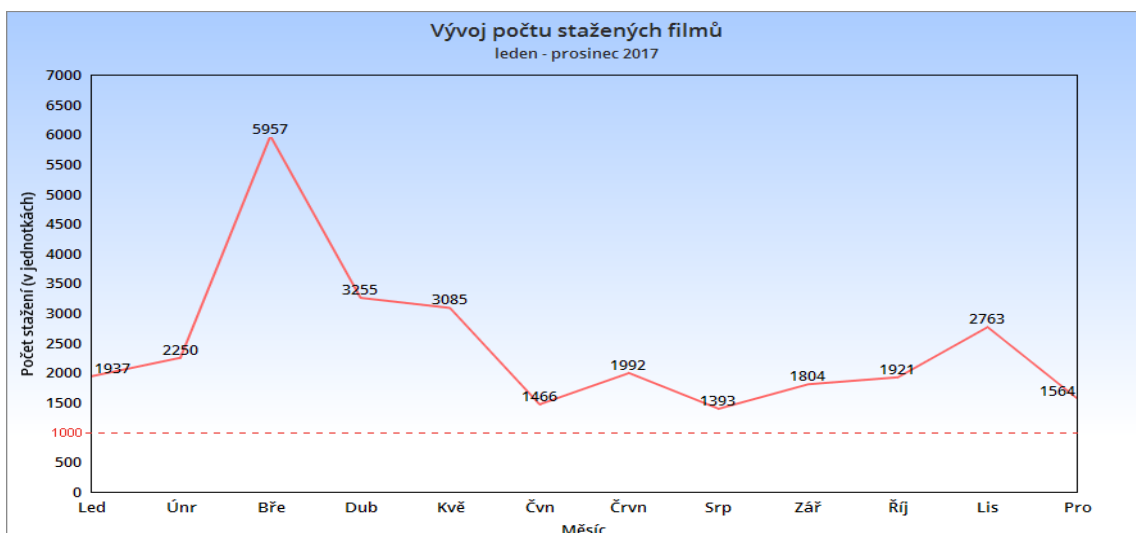
Graf č.2: Vývoj počtu stažených filmů v roce 2014

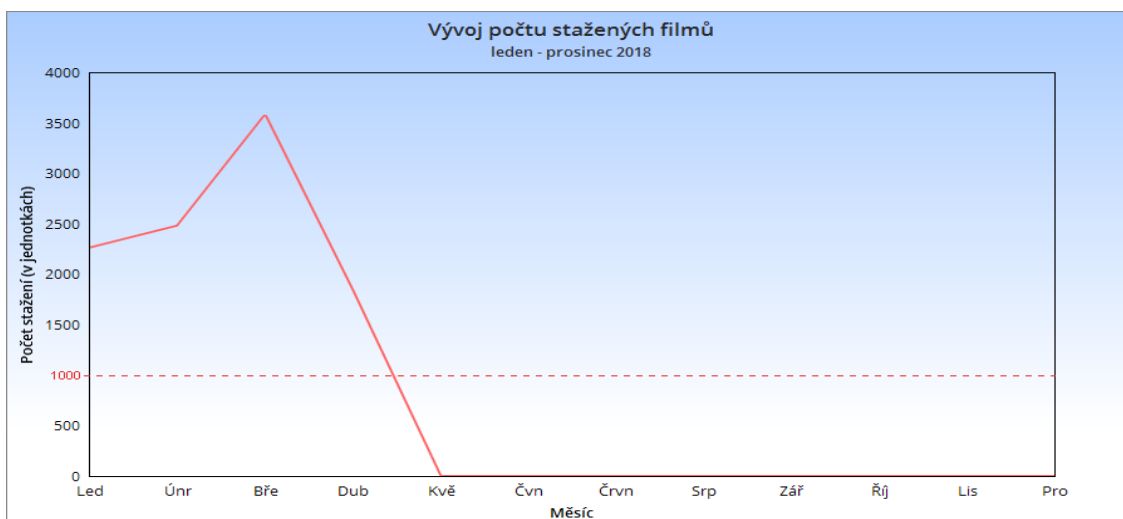
Graf č.3: Vývoj počtu stažených filmů v roce 2015

Graf č.4: Vývoj počtu stažených filmů v roce 2016

Graf č.5: Vývoj počtu stažených filmů v roce 2017

Graf č.6: Vývoj počtu stažených filmů v roce 2018⁶²

Z výše uvedených statistik vyplývá, že pro stahování filmů prostřednictvím Promítej i ty! byl zlomovým rok 2015. Navýšil se počet filmů v databázi. Více než třetinu všech stažení obstaral kanadský dokument *Všechn čas na světě* (All the Time in the World, 2014, Suzanne Crocker).⁶³ Ten se stal s počtem 1

⁶² Data za měsíce květen až prosinec nejsou v době psaní této práce k dispozici.

⁶³ Poetický, humorný a inspirující dokument *Všechn čas na světě* režisérky Suzanne Crocker je kronikou života rodiny, která se rozhodla opustit společnost založenou na kontrole času. Rodiče a tři malé děti za sebou nechávají pohodlí domova, aby po devět měsíců žili v daleké divočině kanadského severu. Dlouhou severskou zimu tráví v malé chatě uprostřed lesů, kde není voda, elektřina, internet, nevede sem žádná silnice. A nejsou tu ani žádné hodiny. In ČLOVĚK V TÍSNI. *Získejte pro sebe všechn čas na světě. Na novém webu Promítej i ty!* In *Clovekvtsni.cz* [online]. [cit. 2018-07-24]. Dostupné z: <https://www.clovekvtsni.cz/co->

141 zhlédnutí během necelých čtyř měsíců do té doby nejúspěšnějším filmem *Promítej i ty!* mimo jiné z toho důvodu, že byl uveden těsně před Vánoci 2015 jako mimořádné uvedení několik měsíců před vlastním promítáním na festivalu *Jeden svět* a během festivalu si již tento film nešlo legálně stáhnout. Zároveň tento měsíc došlo ke zprovoznění nové verze webového rozhraní, které uživatelům poskytlo přehlednější a jednodušší způsob orientace, registrace a stahování jednotlivých filmů.

Do prosince roku 2015 se počet všech stažení pohyboval v rámci několika stovek, od tohoto měsíce ale pokaždé překročil hranici jednoho tisíce. Nejnižším číslem v tomto období se stal červen 2016 s 1029 staženími. I tak se ale jedná o nárůst o 255% k průměrnému počtu stažení 290 v období říjen 2013 až listopad 2015.

Statistiky rovněž jednoznačně vykazují to, že k pravidelnému navyšování počtu stažení dochází při dvou příležitostech – při přidání nových filmů do databáze a v průběhu konání festivalu *Jeden svět* během března. Navýšení počtu stažení je ovlivněno také konstantně se zvyšující nabídkou filmů. Zatímco v říjnu roku 2013 při zavedení on-line distribuce bylo k dispozici 28 filmů, v dubnu roku 2018 je to již více jak dvojnásobný počet 57 filmů.

Rok	Počet stažení
2013 (říjen – prosinec)	1006
2014	3047
2015	4934
2016	19 942
2017	29 387
2018 (leden – duben)	10 164

Tabulka č.6: Celkový počet stažení filmů v jednotlivých letech od spuštění on-line distribuce *Promítej i ty!*

Od začátku roku 2013 pomáhá v orientaci ohledně počtu diváků na veřejných projekcích „Report promítače“. Ideálně by měl každý organizátor veřejné projekce zveřejnit na stránkách Promítej i ty! místo promítání, název filmu a počet diváků, který projekci navštívil. Jelikož vše funguje na čistě dobrovolnické bázi, neexistují přesná a relevantní data ohledně celkového počtu návštěvníků veřejných promítání. I přesto je ale zajímavé jednotlivá čísla porovnat. Například od dubna 2017 do dubna 2018 proběhlo dle zveřejněných reportů celkem 243 veřejných projekcí filmů, které si promítači stáhli na portálu Promítej i ty!, přičemž celkem 94 promítačů poskytlo přesné údaje ohledně návštěvnosti projekcí. Tyto projekce navštívilo celkem 1214 diváků. Z těchto čísel je patrné, že reálný počet zhlédnutí filmů diváky je několikanásobně vyšší, než samotné stažení jednotlivých filmů.

VOD služba Promítej i ty! zaznamenala od svého spuštění roku 2010 výrazný nárůst obsahu filmů i počet jednotlivých stažení. Narozdíl od festivalových projekcí, u kterých dochází z hlediska počtu diváků v posledních pěti letech k minimálním změnám, vykazuje projekt Promítej i ty! značný potenciál k dalšímu růstu. Počet filmů se konstantně zvyšuje a po zrušení služby zasílání DVD a přenesení do ryze on-line prostředí se v posledních třech letech několikanásobně zvýšil počet stažení jednotlivých filmů. Do budoucna se tak jedná o distribuční službu s potenciálem k dalšímu výraznému růstu. Nabízí se otázka, jakými způsoby navýšit diváckou základnu, a to z hlediska marketingové strategie a následně realizované marketingové kampaně.

6. Promítej i ty! – návrh marketingové strategie

Z analýzy dat zaměřené na diváckou návštěvnost v rámci festivalu a počet stažení filmů prostřednictvím VOD platformy Promítej i ty! vyplývá, že cílovou skupinou s největším diváckým potenciálem jsou žáci a pedagogové základních a středních škol, kteří navštěvují stále ve větší míře projekt Jeden svět na školách. Zároveň je patrné využívání VOD platformy Promítej i ty! u široké veřejnosti, jež by při vhodně zvolené marketingové strategii mohla zaznamenat větší počet stažení než doposud.

Tato kapitola se zaměří na to, jakým způsobem zajistit pro platformu Promítej i ty! větší počet stažení filmů právě u těchto dvou cílových skupin. Navržená strategie vychází z publikace *Arts Marketing: Marketing umění a kulturního dědictví* a inspirovala se taktéž v metodické příručce *Komunikace vědy* vypracované v rámci projektu „Podpora technických a přírodovědných oborů“, jelikož oba projekty mají stejnou hlavní cílovou skupinu, tj. žáci a studenti středních škol a jejich učitelé.

6.1 Marketingová kampaň pro veřejnost

V současné době probíhá propagace VOD platformy Promítej i ty! zejména během samotného festivalu Jeden svět. Před každou projekcí se pouští upoutávka vybízející k využití této platformy. Projekt Promítej i ty! má zároveň vlastní facebookové stránky, které v současné době sleduje 4958 uživatelů.⁶⁴ Zároveň funguje i twitterový účet, který má v současné době velmi slabou sledovanost - pouhých 39 sledujících.⁶⁵ Poslední výraznou formu propagace tvoří letáky s informacemi o projektu, které se distribuují v místech konání pražské a regionální části festivalu. Součástí jsou i drobné reklamní předměty v podobě samolepek nebo propisek.

⁶⁴ PROMÍTEJ I TY!. Facebookové stránky. In *Facebook.com/promitejity*. [online]. [cit. 2018-08-16]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/promitejity/>

⁶⁵ PROMÍTEJ I TY!. Twitterový účet. In *Twitter.com/promitejity*. [online]. [cit. 2018-08-16]. Dostupné z: <https://twitter.com/promitejity>

Jak již bylo výše uvedeno v podkapitole 5.4.3, z přehledů o stažení filmů během jednotlivých let vyplývá, že k největšímu nárůstu stažení filmů dochází v období pořádání festivalu a přidání nových filmů. Promítej i ty! využívá účinnou kampaň prostřednictvím krátkých kinospotů napojenou na Jeden svět, která této platformě zajišťuje výrazný nárůst počtu stažení během měsíce března. Marketingová strategie by se tak měla zaměřit na propagaci především v tradičně slabších měsících (červen, červenec a srpen). Při úspěchu mimořádného uvedení filmu *Všechn čas na světě* se nabízí se otázka, zda by se platforma Promítej i ty! neměla zaměřit na častější využití takového nasazení filmů v rámci mimořádných předpremiér. Vytvořil by se tak dojem výrazné a unikátní události, kdy by diváci měli omezený čas si takovýto film stáhnout, než bude z databáze zcela vymazán. Tento postup naráží na komplikaci v podobě dohody s producenty, potažmo distributory filmu, pro které nepředstavuje takovéto uvedení výrazný zisk. Na druhou stranu by to ale zvýšilo diváckou atraktivitu této platformy. Jak totiž poukazuje Ondřej Kamenický, za poskytnutí filmů k volnému stažení je Jeden svět ochoten zaplatit licenční poplatek a v posledních letech k těmto vzájemným dohodám již dochází: *„Teď se to trochu mění, ale po dlouhou dobu, kdy jsem dohody s producenty a distributory dělal, tak panoval étos, že nám film dají distributoři proto, že by ho tady nikdo jiný nevzal, protože je to v českém prostředí neperspektivní věc a my jim alespoň dáme peníze za licenci, která je obvykle na dva až tři roky. Oni za to mají peníze, které by jinak nezískali. Je to i velké specifikum tohoto neřekl bych žánru, ale formátu dokumentu o lidských právech, že hodně těch lidí to nedělá pro peníze. My jsme v minulosti měli některé filmy zadarmo a není to tak dávno. Je hodně různých individualit a menších distribuček nebo začínajících producentů, kteří jsou šťastní, že to tady vidí taková spousta lidí a berou to víc jako poselství toho filmu, než že z toho těží peníze. Teď už se nicméně za filmy platí. My jsme v tomhle takoví benevolentnější – je lepší se dohodnout na rozumné částce a ne na nějaké žebrácké, kdy se vyjednávání táhne dva měsíce a nakonec nám tu licenci nedají. Můžeme si to dovolit i kvůli novým donorům.“*⁶⁶

⁶⁶ Rozhovor s Ondřejem Kamenickým, který byl vedený dne 28.5.2018

Za této situace tak jde o to přesvědčit producenty a distributory vybraných filmů k poskytnutí krátkodobé licence v rozmezí dvou až tří měsíců, aby film nabídli volně ke stažení prostřednictvím Promítej i ty!. Dramaturgové festivalu by si měli především vytipovat titul, jemuž by se nesnížila perspektivnost vzhledem k promítání na festivalu, ale u kterého by se u vytvořila aura události - snímku, který musíte vidět ještě jednou a přesvědčit o tom i ostatní. Tento postup se už jednou u snímku *Všechn čas na světě* ukázal jako vysoce funkční a efektivní, a proto lze předpokládat, že při nastavení kvalitního PR na facebookových stránkách by se zvýšil počet nových uživatelů platformy Promítej i ty!.

Rámcová struktura marketingové kampaně pro zvýšení zájmu široké veřejnosti o Promítej i ty! obsahuje tyto komunikační kanály a nástroje, které festival Jeden svět doposud nevyužívá vůbec, anebo jejich potenciál nevyužívá dostatečně.

1) Sociální sítě:

a) Facebookový profil :

- využití sponzorovaných příspěvků a placené bannerové kampaně s regionálním a demografickým zacílením
- způsob atraktivního psaní příspěvků tak, aby vybízelo k uživatelské interakci a mělo co nejvíce virálního šíření
- začlenění uživatelských soutěží navázaných na festival Jeden svět (možnost výhry lístků na festival, zahrát si ve festivalových spotech, výhra promo předmětů atd.).

b) Youtube kanál:

- vytvoření vlastního youtube kanálu s filmovými trailery
- vytváření vlastního videoobsahu (krátké reportáže z projekcí, rozhovory s hosty festivalu, "videozdravice" od významných osobností, které festival podporují atd.)

c) Instagram:

- umístování fotek z projekcí z Prahy i regionů
- fotosky z jednotlivých filmů

- výzvy uživatelům pro umístování vlastních fotek s příslušným hashtagem⁶⁷

d) Twitter

- využití kanálu pro propojení jednotlivých filmů s událostmi sdílenými on-line médií
- sdílení mediálních referencí
- napojení na osobnosti, které jsou spojené s festivalovým děním a uváděnými filmy

2) **Direct mail / newsletter:**

Všichni registrovaní uživatelé by dostávali do svých mailových schránek pravidelné maily s novinkami ohledně nově přidaných filmů spolu s informacemi o projekcích v rámci Promítej i ty! v daný měsíc.

3) **Přímé zapojení regionálních koordinátorů:**

Koordinátoři by pomocí osobních kontaktů zprostředkovali filmy veřejnosti, zajišťovali by komunikaci pro daný region, organizovali by setkání při projekcích v rámci Promítej i ty! a festivalu Jeden svět. Výhodou je dlouhodobé působení, znalost prostředí a osobní kontakty.

4) **Barterová spolupráce s podobně zaměřenými institucemi / weby:**

Mezi ně se řadí především DAFilms, IDF, Jihlava, FAMU, neziskové organizace, jako např. Člověk v tísni, Amnesty International atd. V rámci dohod by docházelo k vzájemné propagaci těchto institucí a jejich událostí na internetových stránkách.

5) **Mediální partnerství:**

Snaha uzavřít partnerství by se měla primárně zaměřit na veřejnoprávní média, která by informovala o Promítej i ty! celoročně, nikoli pouze u příležitosti konání festivalu. Jako ideální se jeví mediální partnerství především mezi Českou televizí a Českým rozhlasem. VOD platformu

⁶⁷ Jedná se o označení klíčového slova symbolem „#“. Hashtag je často využíván v informačních systémech nebo na sociálních sítích k třídění a indexování obsahu.

Promítej i ty! by ze své současné pozice generálního mediálního partnera mohla podporovat především Česká televize, ať už prostřednictvím reportáží, reklamních vsuvek nebo sdílením na internetových stránkách.⁶⁸ Stejně tak i Český rozhlas jako hlavní mediální partner se omezuje na sporadické informativní články, které ale nejsou psány kontinuálně.⁶⁹ Z hlediska profilu návštěvníků festivalu Jeden svět se nabízí spolupráce především s Rádiem Wave, Českým rozhlasem Vltava nebo Rádiem 1. Pokud by se efektivně spojila síla spolu s dalšími mediálními partnery, kterými jsou Respekt, Aktuálně.cz, The Student Times, A2 a E15, znamenalo by to účinnou mediální kampaň zaměřenou právě na čtenáře těchto tištěných a internetových periodik. Při vytvoření dohody, že o každém přidání nových filmů do Promítej i ty! by tato média současně informovala, by se přilákala celá řada potenciálních diváků.

6) **BTL (below the line či „podlinkové“) marketingové / podpůrné aktivity**

Zaměření se na propagaci značky Promítej i ty! prostřednictvím promo stánku především v „terénu“ na akcích, které navštěvuje cílová skupina festivalu Jeden svět nejvíce, např. Letní filmová škola v Uherském Hradišti, Mezinárodní festival dokumentárního filmu v Jihlavě nebo během KVIFF. Pro úspěšnou realizaci promo kampaní je podmínkou vytvoření dostatečně atraktivního sortimentu (tj. drobné reklamní předměty, které by se vázaly k mottu „Promítej i ty!“ a jež lze např. využít v soutěžích).

6.2 Marketingová strategie pro pedagogy a žáky/studenty

Základní a střední školy tvoří specifickou diváckou skupinu, u které se při propagaci musí využít především přesně zacílená on-line kampaň. Pro dnešní mladou generaci je typické, že ji spojuje jedna výrazná vlastnost – potřeba sdílet zážitky, a to právě teď a na tomto místě.⁷⁰ Tato cílová skupina

⁶⁸ Česká televize se do této doby do propagace Promítej i ty! nijak nezapojila a na jejich internetových stránkách neexistuje ani jedna zmínka o možnosti si v rámci Promítej i ty! stahovat filmy.

⁶⁹ Jedna z posledních zmínek pochází z roku 2016, a to v tomto krátkém článku: <https://wave.rozhlas.cz/uspesne-filmy-festivalu-jeden-svet-jsou-volne-dostupne-na-internetu-5202294>

⁷⁰ HRONCOVÁ, Alexandra a kol.: Komunikace vědy, MŠMT, Ipn Podpora přírodovědeckých a technických oborů, Praha, 2012.

navštěvující Jeden svět na školách zároveň znamená výrazný potenciál pro Jeden svět a projekce pro širokou veřejnost – právě z této divácké skupiny totiž vycházejí budoucí návštěvníci festivalu. Kampaň zaměřená na využití Promítej i ty! žáky a učiteli by měla využít zejména sociální sítě, jako je Facebook nebo Instagram, a zároveň by měla zapracovat na propagaci směrem ke školám tak, aby si možností jejího využití byli vědomi sami učitelé.

V tuto chvíli neprobíhá přímé zapojení učitelů a žáků do projektu Promítej i ty!, jak dokazuje odpověď jedné z pedagožek v kapitole 5.2. Učitelé dostávají balíček informačních letáků a propagačních letáků při návštěvě projekcí Jednoho světa na školách a o projektu se dozvídají prostřednictvím krátkých spotů umístěných před samotnými filmy. Tento způsob propagace se jeví jako nedostatečný a studenti i vyučující by proto měli získat více informací o možnosti využití této platformy a aktivní participaci právě při konání Jednoho světa na školách.

Rámcová struktura kampaně pro zvýšení zájmu cílové skupiny střední a základní školy o Promítej i ty! obsahuje tyto komunikační kanály a nástroje, které festival Jeden svět doposud nevyužívá vůbec anebo nevyužívá jejich potenciál dostatečně:

- 1) **Propojení webových stránek Jeden svět na školách a Promítej i ty!:**
Vytvoření vzájemně provázaného systému, kde by se na sebe jednotlivé filmy vzájemně odkazovaly. Internetové stránky Jednoho světa na školách by poskytovaly reklamu Promítej i ty! a naopak. Dalším krokem je přilákat žáky a školáky ke sledování sociálních sítí Promítej i ty!.
- 2) **Využití sociálních sítí, především Facebooku:**
Využití sponzorovaného odkazu či bannerové kampaně tak, aby se uživatelům Facebooku, kteří představují cílovou skupinu vydefinovanou dle demografických parametrů (tj. věk, region, zájmy) zviditelňovaly v jejich tzv. feedu odkazy na hlavní uživatelský profil festivalu Jeden svět a platformy Promítej i ty!.

3) **Zapojení osobností, jež jsou populární mezi dnešní mládeží:**

Tyto osobnosti by pomohly spoluvytvořit identitu platformy. Na tuto kampaň by byly navázány výzvy pro objevení filmů na Promítej i ty! prostřednictvím hádanek, které by diváci museli vyřešit, aby se dostali k danému filmu. Z dnešního hlediska se nabízí zejména mladí lidé vytvářející vlastní a originální videoobsah, který šíří především prostřednictvím sociální sítě Youtube, tzv. youtuberů. Příspěvky youtuberů mají až několikamilionovou sledovanost a představují pro dnešní teenagery vzory. Videospoty s populárními osobnostmi musí být propojeny a dále sdíleny skrze Facebook a Instagram.⁷¹ Ideální osobností zapojenou do této kampaně by měl být člověk spojený s lidskoprávním sektorem nebo humanitárními aktivitami, který by za své zapojení nepožadoval finanční odměnu. Vhodným youtuberem by mohl být např. Karel Kovář známý pod přezdívkou „Kovy“, který se věnuje různým společenským otázkám, vyzývá mladé lidi k volbám, je obecně občansky angažovaný a jeho příspěvky mají extrémně vysokou sledovanost. Například jeho video ohledně druhého kola prezidentských voleb 2018 má na jeho Youtube kanálu k dnešnímu dni celkem 729 702 zhlédnutí⁷². Další vhodnou osobností by mohl být např. hudebník Tomáš Klus, který se rovněž velmi často angažovaně vyjadřuje k různým palčivým společenským otázkám či problémům. Pro tyto potřeby by zároveň bylo nutné vytvořit nový design webu, který by se s touto kampaní doplňoval.

4) **Direct mail / newsletter**

K jeho distribuci lze využít databáze, které má festival k dispozici pro pořádání Jednoho světa na školách. V ní jsou uloženy kontakty na učitele – pravidelné návštěvníky festivalu. Formou newsletteru by se těmto učitelům zaslala nabídka na využití platformy Promítej i ty!, jež by byla přímo svázána s portálem Jeden svět na školách. Učitelům by byla umožněna speciální registrace, a dostali by tak zdarma propagační

⁷¹ Úspěšnost spolupráce se známými osobnostmi v propagační kampani dokazuje například marketingová kampaň „Oriloaded“ z roku 2009, do níž byl při propagaci ČVUT v Praze zapojen rapper Orion. In HRONCOVÁ, Alexandra a kol.: *Komunikace vědy*. MŠMT, Ipn Podpora přírodovědeckých a technických oborů, Praha, 2012, s. 31

⁷² YOUTUBE. *Druhé kolo|Kovy*. In *Youtube.com*. [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=vQwp7CC9mRM>

materiály jako samolepky, plakáty, letáky nebo informační brožurky o tom, které filmy je vhodné pustit studentům. Pedagogové by tak získali základní informace o Promítej i ty! spolu s průběžnými informacemi o nových filmech a základní benefity pro registrovaného pedagoga.⁷³

Obě tyto navržené kampaně mají tu výhodu, že vzhledem k zaměření na sociální sítě a elektronickou formu komunikace nevyžadují nadměrné finanční prostředky. Předpokladem pro úspěšnou realizaci je vyhledat pro organizační tým zkušeného PR specialistu, který by celou kampaň naplánoval, celoročně ji koordinoval a zahájil cílené oslovování škol a pedagogů. Další důležitou součástí týmu by měl být web designér, který by jednotlivé části kampaně propojil jednotným vizuálním motivem. Jednotlivé akce by vyžadovaly přítomnost fotografa, který by na sociální sítě a web projektu průběžně vkládal fotografie z akcí spojených s kampaní. Další částku by si vyžádaly placené facebookové příspěvky a výroba základního merchandesignu, jako jsou samolepky nebo výroba letáku, který by se posílal na vyžádání jednotlivým pedagogům a školám. Takový rozpočet by ročně nepřesáhl částku půl milionu korun.

Návrh rozpočtu na rok :

PR specialista: 300 000 Kč

Web designer: 50 000 Kč

Placená propagace na Facebooku: 10 000 Kč

Fotograf: 50 000 Kč

Výroba tiskových a propagačních materiálů (náklad 2000 ks): 80 000 Kč

⁷³ Tento způsob interaktivní a pravidelné komunikace se ukázal být vysoce efektivní během projektu Přírodovědci.cz., jenž byl vytvořen pro potřeby Přírodovědecké fakulty UK v Praze roku 2011. Do tohoto projektu je v současné době zapojeno více než 738 pedagogů. In HRONCOVÁ, Alexandra a kol.: *Komunikace vědy*. MŠMT, Ipn Podpora přírodovědeckých a technických oborů, Praha, 2012, s. 32

7. Závěr

Tato práce poskytla náhled do fungování festivalu Jeden svět především z hlediska návštěvnosti, distribuce a zaměření na jednotlivé divácké skupiny. Stěžejní část prokázala formou kvantitativní studie a analýzy dat v úvodu stanovenou tezi ohledně nedostatečně naplněného potenciálu distribuce filmů Jednoho světa, a to především z hlediska diváckého využití VOD platformy Promítej i ty!. Z podrobné analýzy návštěvnosti festivalu a počtu stažených filmů totiž vyplývá, že pražská a regionální část festivalu pořádaná pro širokou veřejnost je divácky satureovaná a v posledních letech dochází k návštěvnické stagnaci. Naopak část festivalu Jeden svět na školách zaměřená na pedagogy a studenty vykazuje každoroční divácký růst. Stejně tak i počet stažení v filmů v rámci platformy Promítej i ty! se od jejího spuštění v říjnu roku 2013 několikanásobně zvýšil. Tyto výsledky poukazují na logické spojení divácké skupiny studentů a pedagogů spolu s platformou Promítej i ty!, která má v těchto divácích největší potenciál, ale zatím ho nedokáže plně využít. Z tohoto důvodu jsem vypracoval modelový případ marketingové strategie a vybral do něj právě tyto dvě skupiny. Široká veřejnost spolu s žáky a pedagogy tvoří divácké jádro festivalu, což je každoročně zdůrazňováno ve výročních zprávách. Ty rozdělují diváky festivalu právě na širokou veřejnost a školní projekce v Praze a regionech .

Vypracovaná marketingová strategie má za úkol zvýšit potenciál jak pro širokou veřejnost, tak i pro studenty a učitele, pro které byla navrhována kampaň s cílem naučit tyto diváky platformu Promítej i ty! využívat především z hlediska napojení mladé generace na sociální síť. Pokud se totiž tato mladá generace naučí lidskoprávní festivaly navštěvovat už na školách a využívat VOD distribuční platformu Promítej i ty!, je vysoká šance, že sami budou navštěvovat festival pro veřejnost jako pravidelní diváci, pořádat projekce v rámci Promítej i ty! jako promítači, nebo se dokonce stanou regionálními koordinátory a organizátory, kteří budou dále udržovat regionální část festivalu v dobré kondici.

8. Seznam odborné literatury, použitých pramenů a citací

Literatura

BLAŽEVIČ, Igor a kol. *Jeden svět*. 1999, Praha, Člověk v tísní - společnost při České televizi, 113 s., ISBN 80-7203-204-6

DANIELIS, Aleš. *Svět filmu bez perforace: Hrozby a příležitosti digitální filmové distribuce*. *Illuminace: časopis pro teorii, historii a estetiku filmu*. 2013, č. 2, ISSN 0862-397X, s. 89 – 101

DE VALCK, Marijke - KREDELL, Brendan - LOIST, Skadi. *Film festivals: History, Theory, Method, Practice*. 2016, New York, Routledge, 238 s., ISBN 978-0415712477

DE VALCK, Marijke. *Film festivals: From European Geopolitics to Global Cinephilia*. 2007, Amsterdam University Press, Amsterdam, 2. vydání, 250 s., ISBN 978-9053562161

DE VALCK, Marijke. *Nové objevení Evropy (Historický přehled fenoménu filmových festivalů)*. *Illuminace: časopis pro teorii, historii a estetiku filmu*. 2003, č.1, přel. Jakub Kučera, ISSN 0862-397X, s. 31 - 51

EGER, Ludvík - EGEROVÁ, Dana. *Základy metodologie výzkumu*. 2017, Západočeská univerzita, Plzeň, 2. vydání, 184 s., ISBN 978-80-261-0735-4

HRONCOVÁ, Alexandra a kol. *Komunikace vědy*. MŠMT, 2012, Praha

JOHNOVÁ, Radka. *Arts Marketing: Marketing umění a kulturního dědictví*. Praha: Oeconomia, 2007, 47 s., ISBN 978-80-245-1291-4

KNOBLOCHOVÁ, Martina. *Současná situace v oblasti VOD služeb a jejich vliv na audiovizuální průmysl*. Diplomová práce, Praha: FAMU, Katedra produkce, 2015

KULHÁNKOVÁ, Hana a kol. *Setting Up a Human Rights Film Festival*. 2015, Praha, People in Need, 242 s., ISBN 978-80-87456-58-3

MARTÍNEK, Přemysl. *Jsou filmové festivaly skutečně platnou distribuční platformou? Instituce filmového festivalu pohledem distributora „festivalových filmů“*. *Illuminace: časopis pro teorii, historii a estetiku filmu*, 2014, č. 1, ISSN 0862-397X, s. 49 - 63

MÁŠOVÁ, Lucie. *Jeden svět na školách*. Bakalářská práce, Olomouc: Univerzita Palackého, 2012

NICHOLS, Bill. *Úvod do dokumentárního filmu*. 2010, NAMU, Praha, 320 s., ISBN 978-80-7331-181-0

STRINGER, Julian. *Globální města a ekonomie mezinárodních filmových festivalů*. *Illuminace: časopis pro teorii, historii a estetiku filmu*, 2003, č.1, přel. Jakub Kučera, ISSN 0862-397X, s. 53 - 62

TRYON, Chuck. *On-demand culture: digital delivery and the future of movies*. New Brunswick, N.J.: Rutgers University Press, 2013, viii, 218 s. ISBN 978-0-8135-6111-0

VALLEJO, Aida. *Industry sections – Documentary Film Festivals between Production and Distribution*. *Illuminace: časopis pro teorii, historii a estetiku filmu*, 2014, č. 1, ISSN 0862-397X, s. 65 - 82

Elektronické zdroje

BRONKHORST, Daan. *Human Rights Film Network – Reflections on its History, Principles and Practice*. In *Muni.cz* [online]. [cit. 2018-07-24]. Dostupné z:

https://is.muni.cz/el/1421/jaro2012/FAVKz047/um/Daan_Bronkhorst_Amnesty_International_Film_Festival.pdf

ČESKÝ ROZHLAS. *Festival vyhrál film o amerických bezdomovcích, studenty zaujala Barma.* In *Rozhlas.cz* [online]. [cit. 2018-08-07]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/radio_cesko/jedensvet/zprava/festival-vyhral-film-o-americkyh-bezdomovcich-studenty-zaujala-barma--560013

ČESKÝ ROZHLAS. *Úspěšné filmy festivalu Jeden svět jsou volně přístupné na internetu.* In *Wave.rozhlas.cz* [online]. [cit. 2018-08-12]. Dostupné z: <https://wave.rozhlas.cz/uspesne-filmy-festivalu-jeden-svet-jsou-volne-dostupne-na-internetu-5202294>

ČLOVĚK V TÍSNI. *Co děláme/Jeden svět.* In *Clovekvtisni.cz* [online]. [cit. 2018-07-24]. Dostupné z: <https://www.clovekvtisni.cz/co-delame/jeden-svet>

ČLOVĚK V TÍSNI. *Získejte pro sebe všechn čas na světě. Na novém webu Promítej i ty!* In *Clovekvtisni.cz* [online]. [cit. 2018-07-24]. Dostupné z: <https://www.clovekvtisni.cz/co-delame/humanitarni-a-rozvojova-pomoc/vzdelavani-a-prakticke-dovednosti/ziskejte-pro-sebe-vsechen-cas-na-svete-na-novem-webu-promitej-i-ty-2685gp>

DAFILMS: *Vaše online dokumentární kino.* In *Dafilms.cz* [online]. [cit. 2018-08-05]. Dostupné z: <https://dafilms.cz>

HUMAN RIGHTS FILM NETWORK. In *Humanrightsfilmnetwork.org* Members A - Z [online]. [cit. 2018-07-24]. Dostupné z: <https://www.humanrightsfilmnetwork.org/membersAZ>

HUMAN RIGHTS FILM NETWORK. *Content.* In *Humanrightsfilmnetwork.org* [online]. [cit. 2018-07-14]. Dostupné z: <https://www.humanrightsfilmnetwork.org/content/about>

IDNES. *Filmů zdarma pro domácí kino přibylo, objednat si můžete mafii i taxi.* In *Idnes.cz* [online]. [cit. 2018-09-08]. Dostupné z:

https://kultura.zpravy.idnes.cz/o-programu-promitej-i-ty-08o-filmvideo.aspx?c=A110622_142611_filmvideo_tt

IDNES. *Promítejte přátelům, vyzývají pořadatelé Jednoho světa a nabízejí i filmy.* In *Idnes.cz* [online]. [cit. 2018-22-07]. Dostupné z: https://kultura.zpravy.idnes.cz/promitejte-pratelum-vyzyvaji-poradatele-jednoho-sveta-a-nabizeji-i-filmy-1r6-filmvideo.aspx?c=A100614_151001_filmvideo_tt

JEDEN SVĚT. O festivalu. In *Jedensvet.cz* [online]. [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <https://www.jedensvet.cz/2018/o-festivalu>

JEDEN SVĚT. Závěrečná zpráva festivalu Jeden svět 2013. In *Jedensvet.cz* [online]. [cit. 2018-08-04]. Dostupné z: https://www.jedensvet.cz/archive2/download/docs/347_2013-one-world-final-report.pdf

JEDEN SVĚT. Závěrečná zpráva festivalu Jeden svět 2014. In *Jedensvet.cz* [online]. [cit. 2018-08-04]. Dostupné z: https://www.jedensvet.cz/archive2/download/docs/345_2014-jeden-svet-zaverecna-zprava-cz.pdf

JEDEN SVĚT. Závěrečná zpráva festivalu Jeden svět 2015. In *Jedensvet.cz* [online]. [cit. 2018-08-04]. Dostupné z: https://www.jedensvet.cz/archive2/download/docs/343_2015-en-final-lowres.pdf

JEDEN SVĚT. Závěrečná zpráva festivalu Jeden svět 2016. In *Jedensvet.cz* [online]. [cit. 2018-08-06]. Dostupné z: <https://www.oneworld.cz/archive2/rocnik/2016>

JEDEN SVĚT. Závěrečná zpráva festivalu Jeden svět 2017. In *Jedensvet.cz* [online]. [cit. 2018-08-01]. Dostupné z: https://www.jedensvet.cz/2018/download/docs/3250_zaverecna-zprava-js-2017-cz-nahled.pdf

PONTOPOLIS. *Jeden svět 2017 – závěrečná zpráva*. In *Pontopolis.cz* [online]. [cit. 2018-07-29]. Dostupné z: http://pontopolis.cz/img-content/file/Js_zz17.pdf

PROMÍTEJ I TY!. Facebookové stránky. In *Facebook.com/promitejity*. [online]. [cit. 2018-08-16]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/promitejity/>

PROMÍTEJ I TY!. *O projektu*. In *Promitejity.cz* [online]. [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <https://www.promitejity.cz/o-projektu/>

PROMÍTEJ I TY!. Twitterový účet. In *Twitter.com/promitejity*. [online]. [cit. 2018-08-16]. Dostupné z: <https://twitter.com/promitejity>

YOUTUBE. *Druhé kolo/Kovy*. In *Youtube.com*. [online]. [cit. 2018-08-19]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=vQwp7CC9mRM>

Osobní rozhovory a e-mailová komunikace

KAMENICKÝ, Ondřej. Osobní rozhovor. Praha. 25.5.2018

LOVICAROVÁ LENKA. E-mailová komunikace. Praha. 18. – 20.7. 2018-08-16

WEINGARTOVÁ, Michaela. E-mailová komunikace. Praha 13. – 15.7. 2018

Seznam citovaných filmů

Anna v přední linii (Anna, Seven Years on the Frontline, 2008, Masha Novikova, Nizozemsko)

Barmský videožurnál (Burma VJ – Reporting from a Closed Country, 2008, Anders Ostegaard, Dánsko/Švédsko/Norsko/Velká Británie)

Já, moje romská rodina a Woody Allen (Io, la mia famiglia e Woody Allen, 2009, Laura Halilovic, Itálie)

Krev v mobilech (Blod i mobilen, 2010, Frank Piasechi Poulsen, Dánsko/Německo)

Manželka za 50 ovcí (I Was Worth 50 Sheep, 2010, Nima Sarvestani, Švédsko)
Solartaxi (Solartaxi – Around the World with the Sun, 2010, Erik Schmitt, Německo/Švýcarsko/USA/Indie)

Vnoučata kubánské revoluce (Los Nietos de la Revolución Cubana, 2010, Carlos Montaner, USA)

Všechn čas na světě (*All the Time in the World*, 2014, Suzanne Crocker, Kanada)

Zemřít ukamenováním (*Zanan dar Kafar*, 2009, Farid Haerinejada a Mohammad Rezy Kazemi, Írán/Kanada/Nizozemsko)

Zločinci podle zákona (*Die Ehre der Paten – Russlands Mafia*, 2010, Alexander Gentelev, Německo/Izrael/Španělsko/Norsko)

9. Přílohy

Příloha č.1: Filmy s největším počtem stažení v rámci Promítej i ty!:

Film	Počet stažení	Počet měsíců v distribuci
Švédská teorie lásky	4503	23
10 miliard – co máte na talíři?	4218	20
Na sever od slunce	2294	55
Co se nenosí	2263	23
Manželka za 50 ovcí	2204	55
Život začíná po stovce	2139	12
Zemřít pro design	1411	6

Příloha č.2: Počet stažení filmů v jednotlivých měsících v rámci platformy Promítej i ty!:

Měsíc	Počet filmů	Celkový počet stažení
Říjen 2013	28	456
Listopad 2013	25	339
Prosinec 2013	25	211
Leden 2014	25	200
Únor 2014	25	195
Březen 2014	25	411
Duben 2014	25	305
Květen 2014	25	264
Červen 2014	25	164
Červenec 2014	25	51
Srpen 2014	25	71
Září 2014	33	233
Říjen 2014	33	465
Listopad 2014	33	440
Prosinec 2014	34	266
Leden 2015	34	212
Únor 2015	32	246
Březen 2015	32	584
Duben 2015	32	413
Květen 2015	32	277

Červen 2015	33	176
Červenec 2015	33	215
Srpen 2015	33	191
Září 2015	36	194
Říjen 2015	36	364
Listopad 2015	36	604
Prosinec 2015	37	1455
Leden 2016	37	1133
Únor 2016	37	1380
Březen 2016	37	3166
Duben 2016	36	1861
Květen 2016	41	1616
Červen 2016	43	1172
Červenec 2016	41	1029
Srpen 2016	41	1694
Září 2016	45	1855
Říjen 2016	45	1540
Listopad 2016	45	1656
Prosinec 2016	46	1840
Leden 2017	46	1937
Únor 2017	46	2250
Březen 2017	46	5957
Duben 2017	45	3255
Květen 2017	49	3085
Červen 2017	50	1466
Červenec 2017	50	1992
Srpen 2017	50	1393
Září 2017	54	1804
Říjen 2017	54	1921
Listopad 2017	57	2763
Prosinec 2017	57	1564
Leden 2018	58	2263
Únor 2018	58	2481
Březen 2018	58	3581
Duben 2018	57	1839